

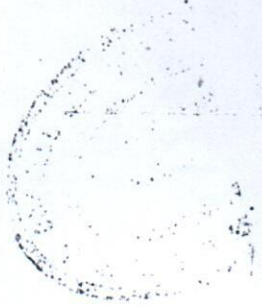
ქ ა ნ ო ნ ი

საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური
რესპუბლიკისა სხეულში
ნოვარიაგის უესებ

1974 წლის
27 ივნისი

1974 წლის
27 ივნისი

საქართველოს
რესპუბლიკის

34c2
31(001)
კ331

ბიბლიოგრაფიული კომპლექსის
პ. ბარძინაშვილი

Закон
Грузинской Советской Социалистической
Республики о Государственном нотариате
(На грузинском и русском языках)
Издательство «Сабчота Сакартველო»
Тбилиси, Марджანიшвили, 5
1976

რედაქტორები: ბ. ბერეჟნიკოვი, ნ. მიხაილოვი, მსოფლიო მსოფლიო რედაქტორი
ბ. თქრუაშვილი, ტექნიკური რედაქტორი მ. ანუაშვილი, კორექტორი
ბ. კობიაძე, გამომცემი ბ. მაკარაშვილი
ბ. დ. გ. წარმოება 25/IV-75 წ. ხელმოწერა დასაბუთდა 22/1-76 წ.
საბჭო კავშირში № 1. 70X108/32. პირობითი ნაბეჭდი თაბახი 5,6. სააღრ.
საგამომც. თაბახი 4.5.

ტირაჟი 3000 შუკვ. № 1949 ფაზი 29 კაბ.
გამომცემლობა „საბჭოთა საქართველო“
თბილისი, მარჯანიშვილის 5.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს გამომცემლობა პოლიგრაფიის
და წიგნის ფაბრიკის საქმეთა სახელმწიფო კომიტეტის თბილისის წიგ-
ნის ფაბრიკა, მეგობრობის გამზ. № 7.
Тбилисская книжная фабрика Государственного Комитета Советов
Министров Грузинской ССР по делам издательства, полиграфии и
книжной торговли, пр. Дружбы № 7

3 — 11002—075
M601(08)—76 40—76

19823

1600 - 22

ლ ა ღ ბ ე ნ ი ლ ე მ ბ ა
საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსი

„სახელმწიფო ნოტარიატის უსახავ“ საკართველოს
სსრ კანონის საფუძველზე შემოღების თაობაზე

„სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ“ საქართველოს სსრ
კანონის მიღებასთან დაკავშირებით საქართველოს სსრ
სოციალისტური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო ადგენს:

1. საქართველოს სსრ კანონი „სახელმწიფო ნოტარიატის
შესახებ“ სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს 1975 წლის 1 აპრი-
ლიდან.
2. დაევალოს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრე-
ზიუმს დაადგინოს „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ“
საქართველოს სსრ კანონის სამოქმედოდ შემოღების წესი და
საქართველოს სსრ კანონმდებლობა შესაბამის ამ კანონს.
3. დაევალოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
დაამტკიცოს ინსტრუქცია სახელმწიფო სანოტარო კანტორები-
სა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საქალა-

ქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოების აღმასრულებელი კომიტეტების მიერ სანატარო მოქმედებათა შესრულების წესის შესახებ და შეუსაბამოს რესპუბლიკის მთავრობის დადგენილებები საქართველოს სსრ კანონს „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ“.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ზ. ძოწენიძე

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კვაჭავაძე

თბილისი, 1974 წლის 27 დეკემბერი.

კ ა ნ ო ნ ი

საქართველოს საგვითა სოციალისტური
რესპუბლიკისა სახელმწიფო
ნოტარიატის უმსახეზ

კ ა რ ი

ზოგადი დავაუფავანი

მუხლი I. სახელმწიფო ნოტარიატის ამოცანები

სახელმწიფო ნოტარიატის ამოცანებია სოციალისტური საკუთრების, მოქალაქეთა, სახელმწიფო დაწესებულებათა, საწარმოთა და ორგანიზაციათა, კოლმეურნეობათა და სხვა კოლბერაციულ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვა, სოციალისტური კანონიერებისა და პარალელწესრიგის განმტკიცება, სამართალდარღვევების თავიდან აცილება ხელშეკრულებებისა და სხვა გარიგებების სწორი და დროული დადასტურების, მემკვიდრეობის უფლებების გაფორმების, სააღსრულებო წარწერებისა და სხვა სანოტარო მოქმედების შესრულების გზით.

მუხლი II. სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონმდებლობა სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ

სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონმდებლობა სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ შედგება სახელმწიფო

ნოტარიატის შესახებ სსრ კავშირის კანონისაგან და მის შესაბამისად მიღებული სსრ კავშირის კანონმდებლობის სხვა აქტების, ამ კანონისა და საქართველოს სსრ კანონმდებლობის სხვა აქტებისაგან.

მუხლი 3. სანოტარო მოქმედების შემსრულებელი ორგანოები და თანამდებობის პირები

სანოტარო მოქმედების შესასრულებლად საქართველოს სსრ რესპუბლიკაში იქმნება სახელმწიფო სანოტარო კანტორები.

საქართველოს სსრ დედაქალაქ თბილისში, აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ დედაქალაქებში — სოხუმსა და ბათუმში და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ცენტრში — ქალაქ ცხინვალში ერთ-ერთი სახელმწიფო სანოტარო კანტორა იქმნება როგორც პირველი სახელმწიფო სანოტარო კანტორა ყველაზე რთული სანოტარო მოქმედებისა და სხვა ფუნქციების შესასრულებლად სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონმდებლობის შესაბამისად.

იმ დასახლებულ პუნქტებში, სადაც არ არის სახელმწიფო სანოტარო კანტორები, სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ სსრ კავშირის კანონით და ამ კანონის მე-14 მუხლით გათვალისწინებულ სანოტარო მოქმედებას ასრულებენ მშრომელი დეპუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოების აღმართულნი კომიტეტები.

სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ სსრ კავშირის კანონის შესაბამისად საზღვარგარეთ სანოტარო მოქმედების შესრულება ეკისრებათ სსრ კავშირის საკონსულო დაწესებულებებს. სანოტარო მოქმედების შემსრულებელ საკონსულო თანამდევ-

ნოტარიატის შესახებ სსრ კავშირის კანონისაგან და მის შესაბამისად მიღებული სსრ კავშირის კანონმდებლობის სხვა აქტების, ამ კანონისა და საქართველოს სსრ კანონმდებლობის სხვა აქტებისაგან.

სახელმწიფო სანოტარო კანტორებში სანოტარო მოქმედებას ასრულებენ სახელმწიფო ნოტარიუსები (უფროსი სახელმწიფო ნოტარიუსები, უფროსი სახელმწიფო ნოტარიუსების მოადგილეები, სახელმწიფო ნოტარიუსები).

სანოტარო მოქმედებას მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სადაბო და სასოფლო საბჭოების აღმართულნი კომიტეტებში ასრულებს აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე, თავმჯდომარის მოადგილე ან მდივანი, რომელსაც შესაბამისი საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის გადაწყვეტილებით დავალებული აქვს ამ მოქმედების შესრულება.

ნოტარიულად დადასტურებული დოკუმენტების ძალის მქონე ანდერძებისა და რწმუნებულებების დადასტურება შეუძლიათ აგრეთვე ამ კანონის მე-16 მუხლში აღნიშნულ თანამდებობის პირებს.

მუხლი 4. სახელმწიფო ნოტარიატის ხელმძღვანელობა

სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ სსრ კავშირის კანონის შესაბამისად სახელმწიფო ნოტარიატს საქართველოს სსრ რესპუბლიკაში ხელმძღვანელებს სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო, საქართველოს სსრ, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოები, მშრომელთა დეპუტატების საოლქო, რაიონული, საქალაქო საბჭოების აღმასრულებელი კომიტეტები, სსრ კავშირის იუსტიციის სამინისტრო, საქართველოს სსრ, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ იუსტიციის სამინისტროები, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს, აღმასრულებელი კომიტეტის იუსტიციის

განყოფილება, აგრეთვე სხვა სახელმწიფო ორგანოები სსრ კავშირის და საქართველოს სსრ, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ კანონმდებლობის შესაბამისად.

**მუხლი 5. სახელმწიფო ნოტარიუსის თანამდებობაზე დანიშნუ-
ნა და თანამდებობიდან განთავისუფლება**

სახელმწიფო ნოტარიუსის თანამდებობაზე დაინიშნებიან სსრ კავშირის მოქალაქენი, რომლებსაც აქვთ უმაღლესი იური-
დიული განათლება.
პარები, რომლებიც დაინიშნენ სახელმწიფო ნოტარიუსის
თანამდებობაზე, სტაჟირებას გაივლიან კანონმდებლობით
გათვალისწინებულ შემთხვევებში და წესით.

უფროს სახელმწიფო ნოტარიუსებს თანამდებობაზე და
სახელმწიფო ნოტარიუსებს თანამდებობაზე ნიშნავს და
თანამდებობიდან ათავისუფლებს საქართველოს სსრ იუსტიცი-
ის მინისტრი, ხოლო ავტონომიურ რესპუბლიკებსა და ავტო-
ნომიურ ოლქში შესაბამისად ავტონომიური რესპუბლიკის
იუსტიციის მინისტრი და ავტონომიური ოლქის მშრომელთა
დეპუტატების საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის იუსტიცი-
ის განყოფილების უფროსი.

სახელმწიფო ნოტარიუსებს არ შეუძლიათ იმსახურონ სხვა
დაწესებულებებში, ორგანიზაციებსა და საწარმოებში. გამო-
ნაკლისი შეიძლება დაშვებულ იქნეს იმ სახელმწიფო ნოტა-
რიუსებისათვის, რომლებიც პედაგოგიურ ან მეცნიერულ მუ-
შაობას ეწევიან.

**მუხლი 6. სანოტარო მოქმედების შესრულება მოქმედ
კანონმდებლობის საფუძველზე**

სახელმწიფო ნოტარიუსები და საქართველოს სსრ სანო-
ტარო მოქმედების შემსრულებელი სხვა თანამდებობის პირებ

თავიანთ საქმიანობაში ნელმძღვანელობენ სსრ კავშირის, სა-
ქართველოს სსრ, აფხაზეთის ასსრ, აჭარის ასსრ კანონებით,
სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის, საქართველოს
სსრ, აფხაზეთის ასსრ, აჭარის ასსრ უმაღლესი საბჭოების პრე-
ზიდიუმების ბრძანებულებებით, სსრ კავშირის მინისტრთა საბ-
ჭოს, საქართველოს სსრ, აფხაზეთის ასსრ, აჭარის ასსრ მინი-
სტრთა საბჭოების დადგენილებებითა და განკარგულებებით,
სსრ კავშირის იუსტიციის სამინისტროს, საქართველოს სსრ,
აფხაზეთის ასსრ, აჭარის ასსრ იუსტიციის სამინისტროების
ბრძანებებითა და ინსტრუქციებით, აგრეთვე აქტებით, რომ-
ლებსაც სახელმწიფო ხელისუფლების სხვა ორგანოები და სა-
ხელმწიფო მმართველობის ორგანოები გამოსცემენ თავიანთი
კომპეტენციის ფარგლებში.

სახელმწიფო ნოტარიუსები და საქართველოს სსრ სანო-
ტარო მოქმედების შემსრულებელი სხვა თანამდებობის პირე-
ბი კანონით დადგენილ შემთხვევებში იყენებენ აგრეთვე სხვა
მოკავშირე რესპუბლიკების კანონმდებლობას.

**მუხლი 7. შესრულებული სანოტარო მოქმედების საიდუმ-
ლოების დაცვა**

სახელმწიფო ნოტარიუსები და სანოტარო მოქმედების
შემსრულებელი სხვა თანამდებობის პირები მოვალენი არიან
დაიცვან შესრულებული სანოტარო მოქმედების საიდუმ-
ლოება.

ცნობები შესრულებული სანოტარო მოქმედების შესახებ
და დოკუმენტები ეძლევათ მხოლოდ იმ მოქალაქეებს, სახელ-
მწიფო დაწესებულებებს, საწარმოებსა და ორგანიზაციებს,
კომპერტინენტებსა და სხვა კომპერტაციულ და საზოგადოებ-

რაც ორგანიზაციებს, რომელთა დაფინანსებით ან რომელთა მიმართ იყო შესრულებული სანოტარო მოქმედება.

სასამართლოს, პროკურატურის, გამოძიებისა და მოკვლევის ორგანოების მოთხოვნით ცნობები შესრულებული სანოტარო მოქმედების შესახებ და დოკუმენტები გაიცემა მათთან წარმოებაში მყოფი სისხლის სამართლის ან სამოქალაქო სამართლის საქმეებთან დაკავშირებით.

ცნობები ანდერძის შესახებ გაიცემა მხოლოდ მოანდერძის გარდაცვალების შემდეგ.

წესები სანოტარო მოქმედების საიდუმლოების დაცვის შესახებ ვრცელდება აგრეთვე იმ პირებზე, რომლებმაც შესრულებული სანოტარო მოქმედების თაობაზე შეიტყვეს თავიანთი სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებასთან დაკავშირებით.

ამ მუხლის პირველ და მეხუთე ნაწილებში აღნიშნულ პირებს, რომლებსაც ბრალი დაედება შესრულებული სანოტარო მოქმედების საიდუმლოების გამჟღავნებაში, პასუხისმგებლობა დაეკისრებათ სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

მუხლი 8. მოქალაქეებს, დაწესებულებების, საწარმოებისა და ორგანიზაციებისათვის ხელის შეწყობა
მათი უფლებების განხორციელებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვის საქმეში

სახელმწიფო ნოტარიუსები და სანოტარო მოქმედების შემსრულებელი სხვა თანამდებობის პირები მოვალენი არიან ხელი შეუწყონ მოქალაქეებს, სახელმწიფო დაწესებულებებს, საწარმოებსა და ორგანიზაციებს, კოლმეურნეობებსა და სხვა კოოპერაციულ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს მათი უფ-

ლებების განხორციელებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვის საქმეში, განუმარტონ მათ უფლება-მოვალეობანი, გააფრთხილონ შესასრულებელი სანოტარო მოქმედების შედეგების შესახებ, რათა იურიდიული გაუთვითცნობიერებლობა, და სხვა მსგავსი გარემოებანი გამოყენებული არ იქნეს მათ საზიანოდ.

აუცილებელ შემთხვევებში სახელმწიფო ნოტარიუსებმა და სანოტარო მოქმედების შემსრულებელმა სხვა თანამდებობის პირებმა მოქალაქეების, სახელმწიფო დაწესებულებების, საწარმოებისა და ორგანიზაციების, კოლმეურნეობებისა და სხვა კოოპერაციული და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების თხოვნით, რომლებმაც მათ სანოტარო მოქმედების შესასრულებლად მიმართეს, უნდა შეადგინონ გარიგებათა და განცხადებათა პროექტები, მოამზადონ დოკუმენტების პირები და მათი ამონაწერები, აგრეთვე მისცენ განმარტება სანოტარო მოქმედების შესრულების საკითხებზე.

მუხლი 9. სანოტარო საქმისწარმოების ენა

სახელმწიფო სანოტარო კანტორებსა და კურომელთა დეპუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოების აღმასრულებელ კომიტეტებში სანოტარო საქმისწარმოება მიმდინარეობს შესაბამისად ქართულ ენაზე ან ავტონომიური რესპუბლიკის, ავტონომიური ოლქის ენაზე.

სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ სსრ კავშირის კანონის შესაბამისად სსრ კავშირის საკონსულო დაწესებულებებში სანოტარო საქმისწარმოება მიმდინარეობს იმავე ენაზე, რომელზეც მიმდინარეობს სსრ კავშირის საკონსულო დაწესებულება-სა საქმისწარმოება.

თუ სანოტარო მოქმედების შესრულების-მოხონენლობა პირ-
მა არ იცის ის ენა, რომელზედაც საქმისწარმოება მიმდინარე-
ობს, გასაფორმებელი დოკუმენტების ტექსტი მას უნდა უთარ-
გმოს სახელმწიფო ნოტარიუსმა ან სანოტარო მოქმედების
შესრულებელმა სხვა თანამდებობის პირმა ანდა მთარგმნელ-
მა, რომელსაც იცნობს სახელმწიფო ნოტარიუსი თუ სანოტარო
მოქმედების შემსრულებელი თანამდებობის პირი.

თუ პირს არ შეუძლია ხელი მოაწეროს იმ ენაზე, რომელ
ზედაც შედგენილია დოკუმენტი, ის ხელს აწერს იმ ენაზე
რომელიც მან იცის.

**მუხლი 10. სახელმწიფო სანოტარო კანტორების ქსელი და
უტატები**

საქართველოს სსრ სახელმწიფო სანოტარო კანტორები
ქსელი მტკიცდება იმ წესით, რომელსაც აღგენს საქართველო-
სსრ მინისტრთა საბჭო.

საქართველოს სსრ სახელმწიფო სანოტარო კანტორები
უტატებს ამტკიცებს საქართველოს სსრ იუსტიციის მინისტ-
რი ამ კანტორებისათვის დადგენილი საშუალო ერთეულებში
რაოდენობის, ხელფასის ფონდის ფარგლებში, თანამდებობა-
ვი განაკვეთების სქემების დაცვით.

მუხლი 11. სანოტარო კანტორის შესანახი სახსრები

საქართველოს სსრ სახელმწიფო სანოტარო კანტორების
შენახვა ხდება რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯზე საქართ-
ლოს სსრ იუსტიციის სამინისტროს ხარჯთაღრიცხვის მიხედ-
ვით.

მუხლი 12. სახელმწიფო სანოტარო კანტორის ბეჭედი
სახელმწიფო სანოტარო კანტორებს აქვთ ბეჭედი, რომელ-
ზედაც გამოსახულია საქართველოს სსრ სახელმწიფო გერბი
და კანტორის სახელწოდება.

პ ა რ ი II

**სანოტარო მოამბედება, რომელსაც ასრულებენ
სახელმწიფო სანოტარო კანტორები და
სხვა ორგანოები**

**მუხლი 13. სანოტარო მოქმედება, რომელსაც ასრულებენ
სახელმწიფო სანოტარო კანტორები**
სახელმწიფო სანოტარო კანტორები ასრულებენ შემდეგ
სანოტარო მოქმედებებს:

- 1) ადასტურებენ გარიგებებს (ხელშეკრულებებს, ანდერ-
ტებს, რწმუნებულებებს და სხვა);
- 2) იღებენ ზომებს სამკვიდრო ქონების დასაცავად;
- 3) გასცემენ მემკვიდრეობის უფლების მოწმობებს;
- 4) გასცემენ მეუღლეთა საერთო ქონებაში წილზე საკუთ-
რების უფლების მოწმობებს;
- 5) ყადაღს ადებენ საცხოვრებელი სახლის გასხვისებას;
- 6) ამოწმებენ დოკუმენტების პირებისა და ამონაწერების
სისწორეს დედნებთან;
- 7) ამოწმებენ დოკუმენტებზე ხელმოწერის ნამდვილობას;
- 8) ამოწმებენ დოკუმენტის ერთი ენიდან მეორეზე თარგ-
მანის სისწორეს;
- 9) ადასტურებენ მოქალაქის ცოცხლად ყოფნის ფაქტს;
- 10) ადასტურებენ მოქალაქის განსაზღვრულ ადგილას
ყოფნის ფაქტს;

11) ადასტურებენ მოქალაქის იკვეობას ფოტოსურათზე გამოსახულ პირთან;

12) ადასტურებენ დოკუმენტების წარდგენის დროს;

13) გადასცემენ მოქალაქეთა, სახელმწიფო დაწესებულებათა, საწარმოთა და ორგანიზაციათა, კოლმეურნეობათა და სხვა კოოპერაციულ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა განცხადებებს სხვა მოქალაქეებს, სახელმწიფო დაწესებულებებს, საწარმოებსა და ორგანიზაციებს, კოლმეურნეობებსა და სხვა კოოპერაციულ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს;

14) დებოზიტში იღებენ ფულსა და ფასიან ქალაქებს;

15) ასრულებენ სააღსრულებო წარწერებს;

16) ასრულებენ თამასუქების პროტესტებს;

17) გასანადღებლად წარადგენენ ჩეკებს და ადასტურებენ ჩეკის გაუნადღებლობას;

18) შესანახად იღებენ დოკუმენტებს;

19) უზრუნველყოფენ მტკიცებულებებს;

20) ასრულებენ საზღვაო პროტესტებს.

სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ სსრ კავშირის კანონი შესაბამისად სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონმდებლობით სახელმწიფო სანოტარო კანტორებს შეიძლება დაეკისროთ სხვა სანოტარო მოქმედების შესრულებაც.

მუხლი 14. სანოტარო მოქმედებანი, რომელთაც ასრულებენ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოები აღმასრულებელი კომიტეტები

დასახლებულ პუნქტებში, სადაც სახელმწიფო სანოტარო კანტორები არ არის, მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სოფლის, სასოფლო საბჭოების აღმასრულებელი კომიტეტები ასრულებენ შემდეგ სანოტარო მოქმედებებს:

1) ადასტურებენ ანდერძებს;

2) ადასტურებენ სხვა გარიგებებს (ხელშეკრულებებს, რწმუნებულებებს და სხვა), გარდა ხელშეკრულებებისა, რომლებიც ეხება ინდივიდუალური საცხოვრებელი სახლების ასაშენებლად მიწის ნაკვეთების უვადო სარგებლობაში გაცემას, და გარიგებებისა, რომლებიც ეხება საზღვარგარეთ არსებულ ქონებას, ან უფლებებს, რომლებიც საზღვარგარეთ უნდა განხორციელდეს;

3) იღებენ ზომებს სამკვიდრო ქონების დასაცავად;

4) ყალბას აღებენ საცხოვრებელი სახლის გასხვისებას;

5) ამოწმებენ დოკუმენტების პირებისა და ამონაწერების სისწორეს დედნებთან;

6) ამოწმებენ დოკუმენტებზე ხელმოწერის ნამდვილობას;

7) გადასცემენ მოქალაქეთა, სახელმწიფო დაწესებულებათა, საწარმოთა და ორგანიზაციათა, კოლმეურნეობათა და სხვა კოოპერაციულ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა განცხადებებს სხვა მოქალაქეებს, სახელმწიფო დაწესებულებებს, საწარმოებსა და ორგანიზაციებს, კოლმეურნეობებსა და სხვა კოოპერაციულ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს;

8) ადასტურებენ მოქალაქის ცოცხლად ყოფნის ფაქტს;

9) ადასტურებენ მოქალაქის განსაზღვრულ ადგილას ყოფნის ფაქტს;

10) შესანახად იღებენ დოკუმენტებს.

საქართველოს სსრ კანონმდებლობით მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სოფლო, სასოფლო საბჭოების აღმასრულებელ კომიტეტებს შეიძლება დაეკისროთ ამ კანონის მე-13 მუხლის მე-12, მე-15 და მე-20 პუნქტებით გათვალისწინებული სხვა სანოტარო მოქმედებათა შესრულებაც.

აუცილებელ შემთხვევებში საქართველოს სსრ კანონმდებლობით მშრომელთა დებუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოების აღმასრულებელ კომიტეტებს შეიძლება დეკლარაციით სხვა ისეთ სანორტარო მოქმედებათა შესრულებაც, რომლებიც ამ კანონის მე-13 მუხლით არ არის გათვალისწინებული.

მუხლი 15. სანორტარო მოქმედებანი, რომელთაც ასრულებენ სსრ კავშირის საკონსული დაწესებულებები ბები

სახელმწიფო ნორტირატის შესახებ სსრ კავშირის კანონის შესაბამისად სსრ კავშირის საკონსული დაწესებულებები ასრულებენ შემდეგ სანორტარო მოქმედებებს:

- 1) აღასტურებენ გარიგებებს (ხელშეკრულებებს, ანდრძებს, რწმუნებულებებს და სხვ.), გარდა ხელშეკრულებების სსრ კავშირში არსებული საცხოვრებელი სახლების გასხვისებისა და დავირავეების შესახებ;
- 2) იღებენ ზომებს სამკვიდრო ქონების დასაცავად;
- 3) გასცემენ მემკვიდრეობის უფლების მოწმობებს;
- 4) გასცემენ მეუღლეთა სავრთო ქონებაში წილზე საკუთრების უფლების მოწმობებს;
- 5) ამოწმებენ დოკუმენტების პირებისა და ამონაწერების სისწორეს დედნებთან;
- 6) ამოწმებენ დოკუმენტებზე ხელმოწერის ნამდვილობას;
- 7) ამოწმებენ დოკუმენტის ერთი ენიდან მეორეზე თარგმანის სისწორეს;
- 8) აღასტურებენ მოქალაქის ცოცხლად ყოფნის ფაქტს;

9) აღასტურებენ მოქალაქის გასახვრულ ადგილას ყოფნის ფაქტს;

10) აღასტურებენ მოქალაქის იგივეობას ფოტოსურათზე გამოსახულ პირთან;

- 11) აღასტურებენ დოკუმენტების წარდგენის დროს;
- 12) დებოზიტში იღებენ ფულსა და ფასიან ქალაქებს;
- 13) ასრულებენ საალსრულებო წარწერებს;
- 14) შესანახად იღებენ დოკუმენტებს;
- 15) უზრუნვეყოფენ მტკიცებულებებს;
- 16) ასრულებენ საზღვაო პროტესტებს.

სსრ კავშირის კანონმდებლობით შეიძლება გათვალისწინებულ იქნეს სხვა სანორტარო მოქმედებებიც, რომელთაც სსრ კავშირის საკონსული დაწესებულებანი შესრულებენ.

მუხლი 16. თანამდებობის პირთა მიერ იმ ანდრძებისა და რწმუნებულებების დადასტურება, რომლებიც უთანაბრდებიან ნორტირულად დადასტურებულ დოკუმენტებს

ნორტირულად დადასტურებულ დოკუმენტებს უთანაბრდება:

საავადმყოფოებში, სხვა სტაციონარულ სამკურნალო-პროფილაქტიკურ დაწესებულებებში, სანატორიუმებში სამკურნალოდ მყოფ ან მოხუცებულთა და ინვალიდთა სახლებში მცხოვრებ მოქალაქეთა ანდრძები, რომლებიც დადასტურებულა ამ საავადმყოფოების, სამკურნალო დაწესებულებების, სანატორიუმების მთავარი ექიმების, სამედიცინო ნაწილში მათი მოადგილეების ან მორიგე ექიმების მიერ, აგრეთვე

მონუკუცუტა და ინვალიდთა სახლებს ღირეკტორებისა და მთავარი ეკიმებს მიერ;

სსრ კავშირის აღმით მცურავ საზღვაო ან შიდა ნაოსნობის გემებზე მყოფ მოქალაქეთა ანდერძები, რომლებიც დადასტურებულია ამ გემების კაპიტნების მიერ;

სადაზვერვო, არქტიკულ და სხვა მათ მსგავს ექსპედიციებში მყოფ მოქალაქეთა ანდერძები, რომლებიც დადასტურებულია ამ ექსპედიციების უფროსების მიერ;

ჰოსპიტლებში, სანატორიუმებსა და სხვა სამხედრო-სამკურნალო დაწესებულებებში სამკურნალოდ მყოფ სამხედრო მოსამსახურეთა და სხვა პირთა ანდერძები და რწმუნებულებანი, რომლებიც დადასტურებულია ამ ჰოსპიტლების, სანატორიუმებისა და სხვა სამხედრო-სამკურნალო დაწესებულებათა უფროსების, სამედიცინო ნაწილში მათი მოადგილეების, უფროსი და მორიგე ეკიმების მიერ;

სამხედრო მოსამსახურეთა ანდერძები და რწმუნებულებანი, ხოლო იმ ჯარის ნაწილების, შენაერთების, დაწესებულებებისა და სამხედრო სასწავლებლების დისლოკაციის პუნქტებში, სადაც არ არის სახელმწიფო სანატარო კანტორები და სანატარო მოქმედების შემსრულებელი სხვა ორგანოები, აგრეთვე მუშა-მოსამსახურეების, მათი ოჯახის წევრებისა და სამხედრო მოსამსახურეთა ოჯახის წევრების ანდერძები და რწმუნებულებანი, რომლებიც დადასტურებულია ამ ნაწილების, შენაერთების, დაწესებულებებისა და სასწავლებლების მეთაურების (უფროსების) მიერ;

თავისუფლების აღკვეთის ადგილებში მყოფ პირთა ანდერძები და რწმუნებულებანი, რომლებიც დადასტურებულია თავისუფლების აღკვეთის ადგილის უფროსის მიერ.

ამ მუხლში ჩამოთვლილი თანამდებობის პირები მოვალენი არიან მათ მიერ დადასტურებული ანდერძების თვით ცალი დაუყოვნებლივ გადასცენ შესაძლად სახელმწიფო სანატარო კანტორას მოანდერძის მუდმივი საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით.

სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ სსრ კავშირის კანონის შესაბამისად საზღვაო გემის კაპიტანი მოვალეა მის მიერ დადასტურებული ანდერძების თითო ცალი გადასცეს სსრ კავშირის ნავსადგურის უფროსს ან უცხოეთის ნავსადგურში სსრ კავშირის კონსულს შემდგომ მათ გადასაგზავნად სახელმწიფო სანატარო კანტორისათვის მოანდერძის მუდმივი საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით.

თუ მოანდერძეს სსრ კავშირში არ ჰქონდა მუდმივი საცხოვრებელი ადგილი ან თუ მოანდერძის საცხოვრებელი ადგილი არ არის ცნობილი, ანდერძი გავგზავნება იმ სახელმწიფო სანატარო კანტორას, რომელსაც განსაზღვრავს სსრ კავშირის იუსტიციის სამინისტრო.

სახელმწიფო ნოტარიუსი მოვალეა შეამოწმოს შესაძლად შემოსული ანდერძის კანონიერება და, თუ დადგინდა, რომ იგი არ შეესაბამება კანონს, აცნობოს ამის შესახებ მოანდერძეს და თანამდებობის პირს, რომელმაც ანდერძი დაადასტურა.

ამ მუხლში აღნიშნულ თანამდებობის პირთა მიერ ანდერძისა და რწმუნებულებების დადასტურება ხდება ამ კანონის მე-6 — მე-8, მე-19, მე-20 და 26-ე მუხლების მოთხოვნათა დაცვით, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მიერ განსაზღვრული წესით.

სანოტარო მოქმედების შესრულების წესები

თ ა ვ ი I

ძირითადი დებულებანი

მუხლი 17. სანოტარო მოქმედების შესრულების ადგილი

სანოტარო მოქმედება შეიძლება შესრულდეს ნებისმიერ სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში ან მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტში საქართველოს სსრ მთელ ტერიტორიაზე გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც სსრ კავშირის ან საქართველოს სსრ კანონმდებლობის თანახმად სანოტარო მოქმედება უნდა შესრულდეს განსაზღვრულ სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში ან განსაზღვრულ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტში.

სანოტარო მოქმედება სრულდება სახელმწიფო სანოტარო კანტორის ან მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტის შენობაში. ცალკეულ შემთხვევებში, სახელმწიფო ნოტარიუსს ან სანოტარო მოქმედების შემსრულებელ სხვა თანამდებობის პირს უფლება აქვს სანოტარო მოქმედება შესრულოს აღნიშნული შენობების გარეთაც, თუ იმ მოქალაქეს, რომლისთვისაც მოქმედება სრულდება, საპატიო მიზეზით (ავადმყოფობა, ინვალიდობა და სხვა) არ შეუძლია გამოცხადდეს სანოტარო კანტორაში ან მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტში.

სახელმწიფო ნოტარიუსის შესახებ სსრ კავშირის კანონის შესაბამისად სსრ კავშირის საკონსულო დაწესებულებათა მიერ სანოტარო მოქმედების შესრულების ადგილს განსაზღვრავს სსრ კავშირის საკონსულო წესდება.

მუხლი 18. სანოტარო მოქმედების შესრულების ვადები

სანოტარო მოქმედება სრულდება ამისათვის საჭირო ყველა დოკუმენტის წარდგენისა და სახელმწიფო ბაჟის გადახდის დღეს.

სანოტარო მოქმედების შესრულება შეიძლება გადაიდოს, თუ საჭიროა დამატებითი ცნობების ან დოკუმენტების გამოთხოვა სახელმწიფო დაწესებულებათა, საწარმოთა და ორგანიზაციათა, კოლმეურნეობათა და სხვა კოლპეაროთა და ორგანიზაციებში ორგანიზაციათა თანამდებობის პირებისაგან ან დოკუმენტების გვგავნა-საქსპერტიზოდ.

თუ სასამართლოსაგან მიღებულია ცნობა, რომ შემოსულია დაინტერესებული პირის განცხადება, რომელიც სადავოდ ხდის უფლებას ან ფაქტს, რის დადასტურებასაც მოითხოვს მეორე დაინტერესებული პირი, სანოტარო მოქმედების შესრულება შეჩერდება სასამართლოს მიერ საქმის გადაწყვეტამდე.

სანოტარო მოქმედების შესრულება შეიძლება გადაიდოს აგრეთვე მოქალაქეთა თხოვნით, რომელთაც სურთ მიმართონ სასამართლოს იმ უფლებაზე ან ფაქტზე შედავებისათვის, რომლის დადასტურებასაც ითხოვს მეორე პირი. ამ შემთხვევაში სახელმწიფო ნოტარიუსს უფლება აქვს გადადოს სანოტარო მოქმედების შესრულება არაუმეტეს ათი დღის ვადით. თუ სახელმწიფო ნოტარიუსის მიერ დადგენილ ვადაში სასა-

მართლაც მიღებული არ იქნა ცნობა დაინტერესებული მოქალაქის განცხადების შემოსვლის შესახებ, სახელმწიფო ნოტარიუსი ასრულებს სანოტარო მოქმედებას.

მუხლი 19. იმ პირთა ვინაობის დადგენა და ქმედუნარიანობის შემოწმება, რომლებიც სანოტარო მოქმედების შესრულებას ითხოვენ

სანოტარო მოქმედების შესრულების დროს სახელმწიფო ნოტარიუსები და სხვა თანამდებობის პირნი, რომლებიც სანოტარო მოქმედებას ასრულებენ, დაადგენენ იმ მოქალაქეების, მათი წარმომადგენლების ან სახელმწიფო დაწესებულებათა, საწარმოთა და ორგანიზაციათა, კოლმეურნობათა და სხვა კოოპერაციულ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა წარმომადგენლების ვინაობას, რომლებიც სანოტარო მოქმედების შესრულებას ითხოვენ.

გარიგებათა დადასტურების დროს უნდა გამოიკვეს მოქალაქეთა ქმედუნარიანობა და შემოწმდეს გარიგების ნაწილე იურიდიულ პირთა უფლებათუნარიანობა. წარმომადგენლის მიერ გარიგების დადების შემთხვევაში ამოწმებენ მის უფლებამოსილებას.

მუხლი 20. იმ პირთა ხელმოწერის ნამდვილობის შემოწმება, რომლებიც ითხოვენ სანოტარო მოქმედების შესრულებას

გარიგებათა დადასტურების და ზოგიერთი სხვა სანოტარო მოქმედების შესრულების დროს სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შემთხვევებში მოწმდება გარიგების მონაწილეთა და სხვა იმ პირთა

ხელმოწერის ნამდვილობა, რომლებიც ითხოვენ სანოტარო მოქმედების შესრულებას.

ნოტარიულად დასამოწმებელ გარიგებებს, აგრეთვე გაცხადებებს და სხვა დოკუმენტებს ხელს აწერენ სახელმწიფო სოტარიუსის ან სანოტარო მოქმედების შემსრულებელი თანამდებობის პირის დასწრებით. თუ გარიგების, განცხადების ან სხვა დოკუმენტის ხელმოწერას არ დასწრებია აღნიშნული თანამდებობის პირი, ხელმოწერა პირადად უნდა დადასტურდეს, რომ ხელმოწერა მას ეკუთვნის.

იმ პირის ნაცვლად, რომელსაც ავადმყოფობის, ფიზიკური ნაკლის ან სხვა საპატიო მიზეზის გამო შესაძლებლობა არაა აქვს ხელი მოაწეროს შესაბამის დოკუმენტს, მისი დავალებით ხელს აწერს სხვა პირი სანოტარო მოქმედების შემსრულებელი თანამდებობის პირის თანდასწრებით.

სახელმწიფო ნოტარიუსს ან სხვა თანამდებობის პირს, რომელიც სანოტარო მოქმედებას ასრულებს, შეუძლია არა მითხოვოს სახელმწიფო საწარმოების, დაწესებულებების, ორგანიზაციების, კოლმეურნობებისა და სხვა კოოპერაციული და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების თანამდებობის პირების პირადად გამოცხადება, თუ ეს პირები მისთვის ცნობილი არიან ან თუ მას მოეპოვება ამ თანამდებობის პირების ხელმოწერის ნიმუში, მრეხვეული მათდამი პირადი მიმართვის შედეგად, და მათი ხელმოწერის ნამდვილობა ექვეს არ იწვევს.

მუხლი 21. სანოტარო მოქმედების შესრულებისათვის სა-

პირო ცნობებისა და დოკუმენტების გამოთხოვა

სახელმწიფო ნოტარიუსებსა და სხვა თანამდებობის პირთ, რომლებიც სანოტარო მოქმედებას ასრულებენ, უფლება აქვთ

გამოთხოვონ სახელმწიფო დაწესებულებებიდან, საწარმოებიდან და ორგანიზაციებიდან, კოლმეურნეობებიდან და სხვა კოლერაციული და საზოგადოებრივი ორგანიზაციებიდან ცნობები და დოკუმენტები, რომლებიც საჭიროა სანოტარო მოქმედების შესრულებისათვის. შესაბამისი ცნობები და დოკუმენტები წარმოდგენილი უნდა იქნეს სახელმწიფო ნოტარიუსის ან სანოტარო მოქმედების შემსრულებელი სხვა თანამდებობის პირის მიერ მითითებულ ვადაში. ეს ვადა ერთ თვეს არ უნდა აღემატებოდეს.

მუხლი 22. სანოტარო მოქმედების შესრულების უფლების შეზღუდვები

სახელმწიფო ნოტარიუსებს, მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოების აღმასრულებელი კომიტეტების თანამდებობის პირებს, რომლებიც სანოტარო მოქმედებას ასრულებენ, უფლება არა აქვთ შეასრულონ სანოტარო მოქმედება თავიანთ სახელზე და თავიანთი სახელით, თავიანთი მეუღლეების, ამათი და თავიანთი ნათესავების (პაპას, ბუბიის, მშობლების, შვილების, შვილიშვილების, ძმების, დების) სახელზე და სახელით, აგრეთვე მოცემული სახელმწიფო სანოტარო კანტორის ან მოცემული მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის მუშაკთა სახელზე და სახელით. მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოების აღმასრულებელი კომიტეტების თანამდებობის პირთ უფლება არა აქვთ შეასრულონ სანოტარო მოქმედება აგრეთვე მოცემული მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის სახელზე და სახელით.

სანოტარო მოქმედებას აღნიშნულ შემთხვევებში ასრულებს ნებისმიერი სახელმწიფო სანოტარო კანტორა ან ნებისმიერი მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტი.

იმ შემთხვევებში, როდესაც სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონმდებლობის შესაბამისად სანოტარო მოქმედება უნდა შესრულდეს განსაზღვრულ სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში ან განსაზღვრულ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტში, სანოტარო მოქმედების შესრულების ადგილი დადგინდება იმ წესით, რომელსაც ადგენს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო.

სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ სსრ კავშირის კანონის შესაბამისად საკონსულო თანამდებობის პირი ვერ შეასრულებს სანოტარო მოქმედებას თავის სახელზე და თავისი სახელით, თავისი მეუღლის, მისი და თავისი პირდაპირი ნათესავების სახელზე და სახელით.

ამ კანონის მე-16 მუხლში ჩამოთვლილ თანამდებობის პირთ უფლება არა აქვთ დაადასტურონ ანდერეკები და რწმუნებულებანი თავიანთ სახელზე და თავიანთი სახელით, თავიანთი მეუღლეების, ამათი და თავიანთი იმ ნათესავების სახელზე და სახელით, რომლებიც ჩამოთვლილი არიან ამ მუხლის პირველ ნაწილში.

სანოტარო და მასთან გათანაბრებული მოქმედება, რომელიც ამ მუხლით დადგენილი წესების დარღვევით შესრულდება, ბათილია.

მუხლი 23. სანოტარო წესით დასადასტურებელი დოკუმენტის ტექსტი

სახელმწიფო ნოტარიუსები და სხვა თანამდებობის პირები, რომლებიც სანოტარო მოქმედებას ასრულებენ, სანოტარო მოქმედების შესრულებისათვის არ იღებენ დოკუმენტებს რომლებშიც არის გადაფხეკილი ადგილები, მინაწერები, წაშლილი სიტყვები და სხვა ისეთი შესწორებები, რომლებიც წინასწარ დათქმული არ იყო, აგრეთვე დოკუმენტებს, რომლებიც ფანქრითაა შესრულებული.

სანოტარო წესით დასადასტურებელი დოკუმენტები ტექსტი უნდა დაიწეროს ნათლად და გარკვევით, თარიღი და ვადა, რომელიც დოკუმენტს შეეხება, ერთხელ მაინც უნდა დაიწეროს სიტყვებით, მოქალაქეთა გვარი, სახელი და მამიქალაქის სახელი სრულად უნდა იქნეს ნაჩვენები, ხოლო იურიდიულ პირის სახელწოდება შეუმოკლებლად უნდა დაიწეროს მთლიანად ისე თორგანოების ადგილსამყოფელი.

მუხლი 24. დამადასტურებელი წარწერა

გარიგებების ნოტარიული დადასტურება, დოკუმენტების პირებისა და მათი ამონაწერების, დოკუმენტებზე ხელმოწერილ ნამდვილობის, ერთი ენიდან მეორეზე თარგმანის სისწორი დამოწმება მდგომარეობს იმაში, რომ სახელმწიფო ნოტარიუსი ან სანოტარო მოქმედების შემსრულებელი სხვა თანამდებობის პირი დადასტურების ან დამოწმების შესახებ სათანადო დოკუმენტზე გააკეთებს წარწერას ბეჭდის მით.

მუხლი 25. სანოტარო მოქმედებათა რეგისტრაციის

ყველა სანოტარო მოქმედება, რომლებსაც ასრულებენ სახელმწიფო ნოტარიუსები ან მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოების აღმასრულებელი კომიტეტების თანამდებობის პირები, რეგისტრაციის ტარდება სანოტარო რეესტრში.

ყველა შესრულებულ სანოტარო მოქმედებას ეძღვნა დასადასტურებელი ნომერი, რომელიც აუცილებლად უნდა იქნეს დოკუმენტზე გაცემულ დოკუმენტებსა და დამადასტურებელ პირებს შორის.

მუხლი 26. ამონაწერის გაცემა სანოტარო რეესტრიდან

სახელმწიფო ნოტარიუსი ან მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის თანამდებობის პირი, რომელიც სანოტარო მოქმედებას ასრულებს, ამონაწერს სანოტარო რეესტრიდან ვასცემს იმ მოთხოვნების, სახელმწიფო დაწესებულებების, საწარმოების, საზოგადოებრივი ორგანიზაციების წერილობითი განცხადებით, ვისი დავალებით ან ვის მიმართაც შესრულებულია სანოტარო მოქმედება.

მუხლი 27. დაკარგული დოკუმენტის დაბლიყატის გაცემა

სახელმწიფო ნოტარიუსის ან მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის სანოტარო მოქმედების შემსრულებელი თანამდებობის პირის მიერ დადასტურებული ან გაცემული დოკუმენტის დაკარგვაში დაინტერესებულ პირს წერილობითი

ქმედებს შესრულებაზე უარის თქმა, უფლება აქვს ამის შესახებ საჩივარი შეიტანოს რაიონულ (საქალაქო) სახალხო სასამართლოში სახელმწიფო სანოტარო კანტარის, მშრომელ დეპუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის ადგილსამყოფელის მიხედვით.

სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ სსრ კავშირის კანონი შესაბამისად საჩივარი საკონსული თანამდებობის პირის მიერ სანოტარო მოქმედების უპართებულო შესრულების ან მის შესრულებაზე უარის თქმის გამო განხილვა იმ წესით, რომელიც აღგენს სსრ კავშირის საკონსული წესდება.

საჩივრები ამ კანონის მე-16 მუხლში ჩამოთვლილ თანამდებობის პირთა მიერ ანდერძებისა და რწმუნებულებების უპართებულო დადასტურების ან მათ დადასტურებაზე უარის თქმის გამო შეაქვთ სასამართლოში შესაბამისად საავადმყოფოს, სხვა სტაციონარული სამკურნალო-პროფილაქტიკურ დაწესებულებების, სანატორიუმის, მოხუცებულთა და ივნალითა სახლის, ექსპედიციის, პოსპიტლის, სამხედრო-სამკურნალო დაწესებულებების, ჯარის ნაწილის, შენაერთის, დაწესებულების, სამხედრო სასწავლებლის, თავისუფლების აღკვეთის ადგილსამყოფელის მიხედვით.

საჩივარი სსრ კავშირის ალმიანი საზღვაო ან შიდა ნავთობის გემის კაპიტნის მიერ ანდერძის უპართებულო დადასტურების ან მის დადასტურებაზე უარის თქმის გამო შეაქვთ სასამართლოში გემის მიწერის ნავსადგურის მიხედვით.

ამ მუხლში აღნიშნულ საჩივარს განიხილავს რაიონის (ლაქის) სახალხო სასამართლო განსაკუთრებული წარმომადგენელი წესით საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის საპროცედურული კოდექსის 253-ე — 255-ე და 266-ე — 268-ე მუხლების მოთხოვნათა დაცვით.

სსრ კოდექსის 253-ე — 255-ე და 266-ე — 268-ე მუხლების მოთხოვნათა დაცვით.

მუხლი 31. იმ უფლების შესახებ დავის გადაწყვეტის წესი, რომელიც დამყარებულია შესრულებულ საანოტარო მოქმედებაზე

დაინტერესებულ პირებს შორის წარმოშობილ დავას იმ უფლების შესახებ, რომელიც დამყარებულია შესრულებულ საანოტარო მოქმედებაზე, განიხილავს სასამართლო ან არბიტრაჟი სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონმდებლობის შესაბამისად სასარჩელო წარმოების წესით.

მუხლი 32. საჩივარი სახელმწიფო ნოტარიუსის მოქმედებაზე, რომელიც დაკავშირებული არ არის მის მიერ საანოტარო მოქმედების შესრულებასთან

სახელმწიფო ნოტარიუსის შესახებ სსრ კავშირის კანონის შესაბამისად საჩივარს სახელმწიფო ნოტარიუსის მოქმედებაზე, რომელიც არ ეხება მის მიერ შესრულებული საანოტარო მოქმედების არსს (სანოტარო მოქმედების შესრულების ვადების დარღვევა, მიღების დადგენილი სათაების დაუცველობა და ა. შ.), განიხილავს შესაბამისად სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის იუსტიციის განყოფილება, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ იუსტიციის სამინისტროები, საქართველოს სსრ იუსტიციის სამინისტრო, სსრ კავშირის იუსტიციის სამინისტრო.

მუხლი 33. სანოტარო მოქმედების შესრულების წესი, სანოტარო რეესტრების, მოწმობებისა და დამადასტურებელი წარწერების ფორმები

სახელმწიფო სანოტარო კანტორებისა და მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოების აღმასრულებელი კომიტეტების მიერ სანოტარო მოქმედების შესრულების წესს ადგენს სსრ კავშირის კანონი სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ, სსრ კავშირის კანონმდებლობის სხვა აქტები, ეს კანონი და საქართველოს სსრ კანონმდებლობის სხვა აქტები.

სსრ კავშირის საკონსულ დარწმუნებულთა მიერ სანოტარო მოქმედების შესრულების წესს ადგენს სსრ კავშირის კანონი სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ, სსრ კავშირის საკონსულო წესდება და სსრ კავშირის კანონმდებლობის სხვა აქტები.

სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ სსრ კავშირის კანონის შესაბამისად სანოტარო მოქმედების სარეგისტრაციო რეესტრების, სანოტარო მოწმობების, გარიგებებსა და დასამოწმებელ დოკუმენტებზე დამადასტურებელი წარწერების ფორმები დგინდება სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მიერ განსაზღვრული წესით.

მუხლი 34. სახელმწიფო ბაუი

სახელმწიფო სანოტარო კანტორებისა და მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოების აღმასრულებელი კომიტეტების მიერ სანოტარო მოქმედების შესრულებისათვის. აგრეთვე გარიგებების, განცხადებების პროექტების, დოკუმენტების პირების, მათი ამონაწერების მოზიდვისათვის, დოკუმენტების დუბლიკატების გაცემისათვის

დანიტრესებულ პირებს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად გადახდებით სახელმწიფო ბაუი.

თუ სანოტარო მოქმედების შესასრულებლად სახელმწიფო ნოტარიუსი, მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის თანამდებობის პირი ადგილზე გაემგზავრა, დანიტრესებული პირი აანაზღაურებს ფაქტიურ სატრანსპორტო ხარჯებს.

სახელმწიფო ბაუის გადახდებიდან განთავისუფლება შეიძლება მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შემთხვევებში და წესით.

სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ სსრ კავშირის კანონის შესაბამისად სსრ კავშირის საკონსულ დარწმუნებულების მიერ სანოტარო მოქმედების შესრულებისათვის დანიტრესებულ პირს გადახდება საკონსულო გამოსაღები. იგივე პირი აანაზღაურებს სანოტარო მოქმედების შესრულებასთან დაკავშირებულ ფაქტიურ ხარჯებს.

თავი II

ბარიბაათა დადასტურება

მუხლი 35. გარიგებები, რომლებიც სანოტარო წესით დადასტურდება

სახელმწიფო ნოტარიუსები და სხვა თანამდებობის პირები, რომლებიც სანოტარო მოქმედებას ასრულებენ, ადასტურებენ გარიგებებს, რომელთა შესასრულებლად კანონმდებლობით დადგენილია სავალდებულო სანოტარო ფორმა. მხარეთა სურვილით დადასტურდება სხვა ისეთი გარიგებანიც,

რომლებსთვისაც კანონმდებლობით დადგენილი არ არის სავალდებულო სანოტარო დადასტურება.

მუხლი 36. გარიგების პროექტის შინაარსისა და მნიშვნელობის განმარტება მხარეებისათვის

სახელმწიფო ნოტარიუსი და სხვა თანამდებობის პირი, რომელიც სანოტარო მოქმედებას ასრულებს, მოვალეა განუმარტოს მხარეებს მათ მიერ წარმოდგენილი ან მათი თხოვნით შედგენილი გარიგების პროექტის შინაარსი და მნიშვნელობა და შეამოწმოს — შეესაბამება თუ არა მისი შინაარსი მხარეთა ნამდვილ სურვილებს.

მუხლი 37. გადასახადით ან გამოსაღებით დაბეგრილი ქონების გასხვისების შესახებ გარიგების დადასტურების პირობები

გარიგება გადასახადით ან გამოსაღებით დაბეგრილი ქონების გასხვისების შესახებ შეიძლება დადასტურებული იქნეს იმ პირობით, თუ წარმოდგენილი იქნება გადასახადის ან გამოსაღების გადახდის მტკიცებულება ან შესაბამისი ორგანოს და შემოქმედის თანხმობა იმის შესახებ, რომ გადასახადის ან გამოსაღების გადახდა გადატანილი იქნეს ქონების შემდეგზე.

მუხლი 38. საცხოვრებელი სახლის გასხვისების ან დაგირავების გარიგების დადასტურება

მოქალაქეთა პირადი საკუთრების საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის) ან ინდივიდუალურ მშენებელთა საბინაო-სამშენებლო კოლექტივის სახლში ბინების გასხვისების ან დაგირავების გარიგების დადასტურებისას სახელმწიფო ნო-

ტარიუსი ან მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის თანამდებობის პირი, რომელიც სანოტარო მოქმედებას ასრულებს, ამოწმებს ეკუთვნის თუ არა ისინი გამსხვისებელ ან დამგირავებელ პირს და არსებობს თუ არა ყადაღა მათ გასხვისებაზე.

ყადაღის არსებობისას გასხვისების გარიგება შეიძლება დადასტურდეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ კრედიტორი და შემდეგი თანახმაა, რომ ვალი გადატანილ იქნეს შემდეგზე.

საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის), ბინის გასხვისების ან დაგირავების ხელშეკრულება დადასტურდება საცხოვრებელი სახლის ადგილსამყოფელის მიხედვით.

პირადი საკუთრების საცხოვრებელი სახლის გასხვისების ხელშეკრულების დადასტურებისას ხელშეკრულების დამდებ მხარეებს განუმარტავენ საქართველოს სსრ სამოქალაქო საბარათლის კოდექსის 104-ე და 238-ე მუხლების შინაარსს.

მუხლი 39. სოფელში მდებარე საცხოვრებელი სახლის გასხვისების ხელშეკრულების დადასტურება

სოფელში მდებარე საცხოვრებელი სახლის გასხვისების ხელშეკრულება არ საჭიროებს სანოტარო წესით სავალდებულო დადასტურებას, მაგრამ მხარეთა სურვილით ასეთი ხელშეკრულება შეიძლება დადასტურებული იქნეს სანოტარო წესით.

ასეთი სახლის (სახლის ნაწილის) გასხვისების ხელშეკრულების დადასტურების დროს მხარეებს აფრთხილებენ იმის შესახებ, რომ საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 239-ე მუხლის შესაბამისად, ხელშეკრულება დადებულად ითვლება მშრომელთა დეპუტატების სასოფლო საბჭოში

მია რეგისტრაციის მომენტოდან და ამ წესის დაუცველობა გამოიწვევს გასხვისების ხელშეკრულების ბათილობას.

საკოლმეურნეო კომლის კუთვნილი საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის) გასხვისების ხელშეკრულების დადასტურება არ შეიძლება კომლის ყველა სრულწლოვანი წევრის წერილობითი თანხმობის გარეშე, ხოლო თუ კომლში არიან არასრულწლოვანი ან არაქმედუნარიანი პირები — მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოს წერილობითი თანხმობის გარეშე; იმ საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის) გასხვისების ხელშეკრულების დადასტურება, რომელიც კომლმეურნეობისა და საბჭოთა მეურნეობისათვის მიმდებარეულ ან მშრომელთა დეპუტატების სასოფლო საბჭოს გამგებლობაში მყოფ მიწაზე, არ შეიძლება შესაბამისად კოლმეურნეთა საერთო კრების დადგენილების, საბჭოთა მეურნეობის ხელმძღვანელობის, მშრომელთა დეპუტატების სასოფლო საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის თანხმობის გარეშე.

მუხლი 40. პირადი საკუთრების საცხოვრებელი სახლების მშენებლობისათვის მიწის ნაკვეთების გაცემის ხელშეკრულებების დადასტურება

პირადი საკუთრების საცხოვრებელი სახლების მშენებლობისათვის მოქალაქეებზე მიწის ნაკვეთების უვადო სარგებლობაში გაცემის ხელშეკრულებებს აღსატურებენ სახელმწიფო სანატარო კანტორები მიწის ნაკვეთის გაცემის ადგილის მიხედვით.

აღნიშნული ხელშეკრულების დადასტურების დროს სახელმწიფო ნოტარიუსი ამოწმებს, თუ რამდენად შეესაბამება ხელშეკრულება იმ კანონმდებლობის მოთხოვნებს, რომელიც აწე-

სრიგებს მოქალაქეთა უფლებას პირადი საკუთრების საცხოვრებელი სახლების მშენებლობაზე.

მუხლი 41. იმ ქონების გასხვისების გარიგების დადასტურება, რომელიც რეგისტრაციას ექვემდებარება

სახელმწიფო ნოტარიუსი იმ ქონების გასხვისების გარიგების დადასტურებისას, რომელიც რეგისტრაციას ექვემდებარება (ავტომაქანები, მოტოციკლები და სხვ.), ამოწმებს ამ ქონების კუთვნილებას უფლების დამდგენი დოკუმენტის მიხედვით.

მუხლი 42. ანდერძის დადასტურება

სახელმწიფო ნოტარიუსი და სანოტარო მოქმედების უმსრულეველი სხვა თანამდებობის პირი ადასტურებს კმედუნარიანი მოქალაქის მიერ პირადად წარდგენილ ანდერძს, რომელიც შედგენილია საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 551-ე მუხლის მოთხოვნათა შესაბამისად. წარმომადგენლის მეშვეობით ანდერძის დადასტურება დაუშვებელია.

მოანდერძეს განუმარტავენ საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 546-ე, 547-ე მუხლების შინაარსს. ანდერძის დადასტურების დროს მოანდერძეს არ მოეთხოვება სამკვიდრო ქონებაზე საკუთრების უფლების დამადასტურებელი დოკუმენტების წარმოდგენა.

მუხლი 43. ანდერძის უცვლელის და მოშლის წესი

თუ სახელმწიფო ნოტარიუსი ან თანამდებობის პირი, რომელიც სანოტარო მოქმედებას ასრულებს, მიიღებენ განცხა-

ლებას აღრიხდელი ანდერძის მოშლის შესახებ, აგრეთვე ახალი ანდერძის მიღების შემთხვევაში, რომელიც ცვლის ან აუქმებს აღრიხდელ ანდერძს, ამის შესახებ აღინიშნება ანდერძის იმ ცალში, რომელიც იწახება სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში ან მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სასოფლო, საღაბო საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტში, და სანოტარო მოქმედების სარეგისტრაციო რეესტრში. ხელმოწერა განცხადებაზე ანდერძის მოშლის შესახებ ნოტარიულად უნდა და მოწმდეს.

მუხლი 44. რწმუნებულების დადასტურება

სახელმწიფო ნოტარიუსს ან სხვა თანამდებობის პირს, რომელიც სანოტარო მოქმედებას ასრულებს, შეუძლია დაადასტუროს რწმუნებულება ერთი ან რამდენიმე პირის სახელით ერთი ან რამდენიმე პირის სახელზე.

რწმუნებულება შეიძლება გაცემულ იქნეს ვადით არაუმეტეს სამი წლისა. ამ კანონის 88-ე მუხლში მითითებული შემთხვევების გამოკლებით, იმ რწმუნებულებას, რომელშიც აღნიშნული არ არის მისი მოქმედების ვადა, ძალა აქვს ერთი წლის განმავლობაში მისი გაცემის დღიდან. რწმუნებულება, რომელშიც აღნიშნული არ არის მისი შედგენის თარიღი, ბათილია.

რწმუნების გადაცემის წესით გაცემული რწმუნებულება შეიძლება დადასტურებულ იქნეს სანოტარო წესით მხოლოდ ძირითადი რწმუნებულების წარდგენის შემდეგ, რომელშიც დათქმულია რწმუნების გადაცემის უფლება. რწმუნების გადაცემის წესით გაცემული რწმუნებულება არ შეიძლება შეიცვდეს იმაზე მეტ უფლებებს, ვიდრე ძირითადი რწმუნებუ-

ლება. რწმუნების გადაცემის წესით გაცემული რწმუნებულების მოქმედების ვადა არ შეიძლება აღმატებოდეს რწმუნებულების ვადას, რომლის საფუძველზეც არის იგი გაცემული.

მუხლი 45. იმ დოკუმენტების ცალების რაოდენობა, რომლებშიც ჩამოყალიბებულია გარიგების შინაარსი

ხელშეკრულებები, ანდერძები, რწმუნებულებანი და სხვა დოკუმენტები, რომლებშიც ჩამოყალიბებულია სანოტარო წესით დასადასტურებელ გარიგებათა შინაარსი, სახელმწიფო ნოტარიუსს ან სანოტარო მოქმედების შემსრულებელ თანამდებობის პირს წარედგინება არანაკლებ ორი ცალისა, რომელთაგან ერთი რჩება სანოტარო მოქმედების შემსრულებელი ორგანოს საქმეში.

თ ა ვ ი I I I

ჯოჯაგის მიღება სამავიჯო ჩონჯის დაცვისათვის

მუხლი 46. შეტყობინება სამეციდროს გახსნის შესახებ

სახელმწიფო დაწესებულებები, საწარმოები, ორგანიზაციები, კოლმეურნეობები და სხვა კოოპერაციული და საზოგადოებრივი ორგანიზაციები, საქვევლებები, სადაც მუშაობდნენ ან სწავლობდნენ გარდაცვალებულები, მილიციის ორგანოები და საბინაო ორგანოები გარდაცვალებულთა საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით, საბინაო-სამშენებლო და სააგარაკო-სამშენებლო კოოპერატივებისა და ინდივიდუალურ მშენებელ-

თა ქალაქებში გამგებები, აგრეთვე მოქალაქეები — იმ საბჭოების მესაკუთრენი, სადაც გარდაცვალებულნი ცხოვრობდნენ, მოვალენი არიან სახელმწიფო სანოტარო კანტორებს ან მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების აღმასრულებელ კომიტეტებს აცნობონ იმ მოქალაქეთა გარდაცვალების შემდეგ დარჩენილი ქონების შესახებ, რომელთა მემკვიდრეები ადგილებზე არ იმყოფებიან, და აგრეთვე მათთვის ცნობილი მონაცემები სავარაუდო მემკვიდრეების საცხოვრებელი და სამუშაო ადგილის შესახებ.

მუხლი 17. ზომების მიღება სამკვიდრო ქონების დაცვისათვის

სამკვიდროს გახსნის ადგილის მიხედვით სახელმწიფო ნოტარიუსი და მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის თანამდებობის პირი, რომელიც სანოტარო მოქმედებას ასრულებს, მოქალაქეთა ან ორგანიზაციათა შეტყობინებით ან საკუთარი ინიციატივით მიიღებს ზომებს სამკვიდრო ქონების დასაცავად, როდესაც ეს საჭიროა მემკვიდრეების, საანდერძო დანაკისრის მიმღების, კრედიტორების ან სახელმწიფოს ინტერესებისათვის.

თუ სამკვიდროს დამტოვებლის ქონება ან ქონების ნაწილი არ არის სამკვიდროს გახსნის ადგილზე, სახელმწიფო ნოტარიუსი ან მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის თანამდებობის პირი სამკვიდროს გახსნის ადგილის მიხედვით სახელმწიფო სანოტარო კანტორას ან შესაბამისი მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტს სამკვიდრო ქონების ადგილსამყოფელად

ფელის მიხედვით უგზავნის დავალებას მისი დაცვისათვის ზომების მიღების შესახებ.

მუხლი 18. სამკვიდროს გახსნის შესახებ მემკვიდრეებისათვის თვის შეტყობინება

სახელმწიფო ნოტარიუსი, რომელმაც მიიღო ცნობა სამკვიდროს გახსნის შესახებ, მოვალეა შეატყობინოს ამის თაობაზე მემკვიდრეებს, თუ მისთვის ცნობილია მათი სამუშაო ან საცხოვრებელი ადგილი.

სახელმწიფო ნოტარიუსს შეუძლია აგრეთვე მემკვიდრეების გამოწვევა საჭირო განცხადების ან პრესის მეშვეობით.

მუხლი 19. სამკვიდრო ქონების აღწერა და შენახვა

სამკვიდრო ქონების დასაცავად სახელმწიფო ნოტარიუსები და მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოების აღმასრულებელი კომიტეტების თანამდებობის პირები, რომლებიც სანოტარო მოქმედებას ასრულებენ, აღწერენ ამ ქონებას და შესაძლებელნი გახდებიან მემკვიდრეებს ან სხვა პირებს.

თუ მემკვიდრეობაში ისეთი ქონებაა, რომელიც მართვას მოითხოვს, აგრეთვე მემკვიდრეებისათვის სამკვიდროს მიღებაზე სამკვიდროს დამტოვებლის კრედიტორების მიერ სარჩელის წაყენების შემთხვევაში, სახელმწიფო ნოტარიუსის ან შესაბამისი მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის იმ თანამდებობის პირის წარდგინებით, რომელიც სანოტარო მოქმედებას ასრულებს, მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტი სამკვიდრო ქონებას მეტრეებს დაუნიშნავს.

მეურვეებს და სხვა პირებს, რომლებსაც შესაძლებელია აქვთ

გადაცემული სამკვიდრო ქონება, აგრეთვე სამკვიდრო ქონების შექურვედ დანიშნულ პირს აფრთხილებენ სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის შესახებ საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 202-ე მუხლის შესაბამისად სამკვიდრო ქონების გაფლანგვის, გასხვიების ან დამალვისათვის, აგრეთვე მატერიალური პასუხისმგებლობის შესახებ მიყენებული ზარალისათვის.

მუხლი 50. გასამრჩელო სამკვიდრო ქონების შენახვისათვის

პირებს, რომლებსაც შესაძლავად გადაეცათ სამკვიდრო ქონება, აგრეთვე ქონების მეურვეებს, თუ ისინი მემკვიდრეები არ არიან, უფლება აქვთ მიიღონ დადგენილი წესით განსაზღვრული გასამრჩელო სამკვიდრო ქონების შენახვისათვის.

აღნიშნულ პირებს აგრეთვე აუნაზღაურდებათ სამკვიდრო ქონების შენახვისა და მართვისათვის გაწეული აუცილებელი ხარჯები, ამ ქონების სარგებლობით ფაქტიურად მიღებული სარგებელის გამოკლებით.

მუხლი 51. აუცილებელი ხარჯების ანაზღაურება სამკვიდრო ქონებიდან

აუცილებელ შემთხვევებში მემკვიდრეთა მიერ მემკვიდრეობის მიღებამდე, ხოლო თუ ასეთი ქონება მიღებული არ არის, სახელმწიფოსათვის მემკვიდრეობის უფლებაზე მოწმობის გამოცემამდე, სახელმწიფო სანოტარო კანტორა გასცემს განკარგულებას სამკვიდრო ქონებიდან იმ ხარჯების ანაზღაურების შესახებ, რომელიც გაწეული იყო:

1) სამკვიდროს დამტოვებლის მოსაკვლელად მისი ავადმყოფობის დროს ან მის დასაკრძალავად;

2) სამკვიდროს დამტოვებლის კმაყოფაზე მყოფი მოქალაქეებს შესანახად;

3) ხელფასთან დაკავშირებით წყენებული პრეტენზიებისა და მათთან გათანაბრებული პრეტენზიების დასაკმაყოფილებლად;

4) სამკვიდრო ქონების დაცვისა და მართვისათვის; აგრეთვე მემკვიდრეების შეტობნებისთან დაკავშირებული პუბლიკაციისათვის.

თუ სამკვიდრო ქონებაში არ მოიპოვება ფულადი თანხები, მაშინ გაიცემა ნოეთი, რომლის ღირებულება არ აღემატება ასანაზღაურებელი ხარჯების თანხას.

მუხლი 52. სამკვიდრო ქონების დაცვის ღონისძიებათა შეწყვეტა

სამკვიდრო ქონების დაცვა გრძელდება ყველა მემკვიდრის მიერ სამკვიდრო ქონების მიღებამდე, ხოლო თუ მათ არ მიიღეს სამკვიდრო ქონება, — საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 556-ე მუხლით დადგენილი ვადების გასვლამდე.

სახელმწიფო სანოტარო კანტორა მოვალეა წინასწარ შეატყობინოს მემკვიდრეებს სამკვიდრო ქონების დაცვის ღონისძიებათა შეწყვეტის შესახებ, ხოლო, თუ ქონება მემკვიდრეობის უფლებით სახელმწიფოს უნდა გადაეცეს, — შესაბამის საფასურსადაც ორგანოს.

მუხლი 53. მეცნიერების უფლებების მოწმობის გაცემის ადგილი და ვადა

მეცნიერების წერილობითი განცხადებით სახელწიფო სა-
ნოტარო კანტორა სამკვიდროს გახსნის ადგილის მიხედვით
გასცემს მეცნიერების უფლებების მოწმობას. მოწმობა გაიცე-
მა საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 567-ე
მუხლით დადგენილ ვადაში.

მუხლი 54. მეცნიერების უფლებების მოწმობის გაცემის წესი

მეცნიერების უფლებების მოწმობა მიეცემა იმ მეცნიერ-
ებს, რომლებმაც მიიღეს სამკვიდრო ქონება საქართველოს
სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 556-ე მუხლის შესაბა-
მისად.

მეცნიერები, რომლებსაც მეცნიერება კანონით დადგე-
ნილ ვადაში არ მიუღიათ, შეიძლება შეტანილ იქნენ მეცნი-
ერების უფლებების მოწმობაში ყველა იმ მეცნიერის თანხმო-
ბით, რომლებმაც მიიღეს მეცნიერება. თანხმობა განცხადე-
ბული უნდა იქნეს წერილობითი ფორმით მეცნიერების
უფლებების მოწმობის გაცემამდე.

მეცნიერების უფლებების მოწმობა მიეცემა ყველა მეცნი-
ერს ერთად ან მათი სურვილის მიხედვით თითოეულს ცალ-
ცალკე.

მეცნიერების უფლებით სახელმწიფოსათვის ქონების

გადაცემის დროს მეცნიერების უფლების მოწმობა ეძლევა
შესაბამის საფინანსო ორგანოს.

**მუხლი 55. კანონით მეცნიერების უფლების მოწმობის
გაცემის პირობები**

კანონით მეცნიერების უფლების მოწმობის გაცემის
დროს სახელმწიფო ნოტარიუსი ამოწმებს სამკვიდროს დამტო-
ვების გარდაცვალების ფაქტს, სამკვიდროს გახსნის დროსა
და ადგილს, იმ ურთიერთობათა არსებობას, რაც წარმოადგენს
კანონისმიერ მეცნიერედ იმ პირთა მოწვევის საფუძველს,
რომლებმაც შეიტანეს განცხადება მოწმობის გაცემის შესახებ.
და იმ ქონების შედგენილობას, რომელზედაც უნდა გაიცეს
მეცნიერების უფლების მოწმობა. ამ გარემოებათა დასადას-
ტურებლად მეცნიერებისგან გამოითხოვენ სათანადო მტკი-
ცებულებებს.

თუ ერთ ან რამდენიმე კანონისმიერ მეცნიერეს საშუალე-
ბა არ აქვს წარმოადგინოს იმ ურთიერთობათა მტკიცებულება,
რაც საფუძველია კანონისმიერ მეცნიერედ მოსაწვევად, ისინი
შეიძლება ჩაწერილი იქნენ მეცნიერების უფლების მო-
წმობაში ყველა იმ დანარჩენი ნათესავის თანხმობით, რომლე-
ბმაც მიიღეს მეცნიერება და წარადგინეს სამკვიდროს დამ-
ტოვებელთან ნათესაური ურთიერთობის მტკიცებულებანი.

**მუხლი 56. ანდერძით მეცნიერების უფლების მოწმობის
გაცემის პირობები**

ანდერძით მეცნიერების უფლების მოწმობის გაცემის
დროს სახელმწიფო ნოტარიუსი შესაბამისი მტკიცებულებების
გამოთხოვის გზით ამოწმებს სამკვიდროს დამტოვებლის გარ-
დაცვალების ფაქტს, ანდერძის არსებობას, სამკვიდროს გა-

სსსის დროსა და ადგილს, სამკვიდრო ქონების შეღებვინილობას და ადგილსამყოფელს.

სახელმწიფო ნოტარიუსი აგრეთვე არცევე იმ პირთა წრეს, რომლებსაც უფლება აქვთ სავალდებულო წილზე სამკვიდრო ქონებაში.

მუხლი 57. იმ ქონებაზე მემკვიდრეობის უფლების მოწმობის გაცემის პირობები, რომელიც რეგისტრაციას ექვემდებარება

თუ სამკვიდრო ქონებაში არის საცხოვრებელი სახლი (სახლის ნაწილი), სახელმწიფო ნოტარიუსი მოითხოვს დოკუმენტებს, რომლებიც ადასტურებენ, რომ ეს სახლი ნამდვილად ეკუთვნოდა სამკვიდროს დამტოვებელს, ტექნიკური ინვენტარიზაციის ბიუროს ცნობას, აგრეთვე ამოწმებს ხომ არ აქვს დადებული ყადაღა ამ სახლის გასხვისებას.

მემკვიდრეობის უფლების მოწმობაში სხვა ისეთი ქონების ჩარიცხვისათვის, რომელიც რეგისტრაციას ექვემდებარება (ავტომობილები, მოტოციკლები და სხვა), სახელმწიფო ნოტარიუსი ამოწმებს სამკვიდროს დამტოვებლისათვის ამ ქონების კუთვნილების დამადასტურებელ დოკუმენტებს.

მუხლი 58. მემკვიდრეობა საკოლმეურნეო ან ერთობიროვნულ კომლში

საკოლმეურნეო ან ერთობიროვნული კომლის წევრის გარდაცვალების შემთხვევაში კომლის ქონებაში სამკვიდრო არ იხსნება.

თუ საკოლმეურნეო (ერთობიროვნული) კომლის წევრის გარდაცვალების შემდეგ კომლში სხვა წევრები არ დარჩენილა,

სახელმწიფო ნოტარიუსი კომლის ქონების მიმართ გამოიყენებს მემკვიდრეობითი სამართლის ნორმებს საერთო წესით.

კომლის გარდაცვლილი წევრის პირადი ქონება მემკვიდრეობაზე გადადის საერთო წესით.

თ ა ვ ი

მუხლი 59. მოწმობის გაცემა მუხლეთა ერთობლივი განცხადებით

სახელმწიფო სანოტარო კანტორა მეუღლეთა ერთობლივი წერილობითი განცხადების საფუძველზე ორივეს ან ერთ-ერთ მათგანს აძლევს მოწმობას ქორწინების განმავლობაში შექმნილ საერთო ქონებაში წილზე საკუთრების უფლების შესახებ.

საცხოვრებელ სახლზე (სახლის ნაწილზე) საკუთრების უფლების მოწმობა გაცივმა საცხოვრებელი სახლის ადგილსამყოფელის მიხედვით.

მუხლი 60. მოწმობის გაცემა ერთ-ერთი მეუღლის გარდაცვალების შემთხვევაში

ერთ-ერთი მეუღლის გარდაცვალების შემთხვევაში მეუღლეთა საერთო ქონებაში წილზე საკუთრების უფლების მოწმობას ცოცხლად დარჩენილი მეუღლის განცხადებით გაცივს სახელმწიფო სანოტარო კანტორა სამკვიდროს გახსნის ადგილის მიხედვით, რის შესახებ წინასწარ აცნობებენ მემკვიდრეებს.

ცოცხლად დარჩენილ მეუღლეს მეუღლეთა საერთო ქონებაში წილზე საკუთრების უფლების მოწმობა შეიძლება მიეცეს ქორწინების განმავლობაში შექმნილი საერთო ქონების ნახევარზე.

თ ა ვ ი V I

ყაღაღა საცხოვრებელი სახლის განაწილება

მუხლი 61. ყაღაღის დაღება

მოქალაქეებისათვის საცხოვრებელი სახლის ან ინდივიდუალურ მშენებელთა საბინაო-სამშენებლო კოლექტივის სახლში ბინის მშენებლობის, კაპიტალური რემონტის ან შეკენისათვის სესხის მიცემის შესახებ საბანკო დაწესებულებების, სამეურნეო ანგარიშზე მყოფი საწარმოების და ორგანიზაციების შეტყობინების მიღების შემთხვევაში, აგრეთვე საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის) დაგირავების ხელშეკრულების დადასტურების დროს სახელმწიფო ნოტარიუსი ან სხვა თანამდებობის პირი, რომელიც სანოტარო მოქმედებას ასრულებს, საცხოვრებელი სახლის ადგილსამყოფელის მიხედვით ყალდას დაადებს საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის, ბინის) განხილვას და ამის შესახებ აცნობებს შესაბამის მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტს საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის, ბინის) ადგილსამყოფელის მიხედვით.

მუხლი 62. ყაღაღის მოხსნა

სესხის გადახდის შესახებ საბანკო დაწესებულებების, სამეურნეო ანგარიშზე მყოფი საწარმოს ან ორგანიზაციის შეტყო-

ბინების ან გირავნობის ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ შეტყობინების მიღების შემთხვევაში სახელმწიფო ნოტარიუსი ან სხვა თანამდებობის პირი, რომელიც სანოტარო მოქმედებას ასრულებს, გააუქმებს ყალდას საცხოვრებელ სახლზე (სახლის ნაწილზე, ბინაზე) და ამის შესახებ აცნობებს შესაბამისი საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტს საცხოვრებელი სახლის (სახლის ნაწილის, ბინის) ადგილსამყოფელის მიხედვით.

თ ა ვ ი V I I

დოკუმენტის პირის და დოკუმენტიდან ამონაწერის

დაღანთან სისწორის, ხელმოწერის

სინამდვილისა და თარგმანის სისწორის დამოწმება

მუხლი 63. დოკუმენტის პირის და დოკუმენტიდან ამონაწერების სისწორის დამოწმება

სახელმწიფო დაწესებულებების, საწარმოს, ორგანიზაციის, კოლმეურნეობისა და სხვა კოოპერაციული და საზოგადოებრივი ორგანიზაციის, აგრეთვე მოქალაქის მიერ გაცემული დოკუმენტის პირის და დოკუმენტიდან ამონაწერების სისწორის დედანთან სახელმწიფო სანოტარო კანტორები და მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოების აღმასრულებელი კომიტეტები დაამოწმებენ იმ პირობით, თუ დოკუმენტი კანონს არ ეწინააღმდეგება, აქვს იურიდიული ძნისძევა და დოკუმენტის პირისა და მისგან ამონაწერის დედანთან სისწორის დამოწმება კანონით არ არის აკრძალული.

აკრძალულია პასპორტის, პარტიული ბილეთის, პროფკავშირული ბილეთის, სადებუტატო მოწმობის და სამხედრო ბილეთის პირების დამოწმება.

ქალაქში დასახლებულ დეპუტატების საქალაქო, სასოფლო-სამეურნეო უმრავლესობის კომიტეტებს უფლება არა აქვთ დაამოწონ საშუალო სკოლების, საშუალო სპეციალური და უმაღლესი სასწავლებლების დამთავრების შესახებ დოკუმენტების პირებს სისწორე დედანთან.

ქსრ კავშირის, მოკავშირე და ავტონომიური რესპუბლიკების სახელმწიფო ხელისუფლებისა და სახელმწიფო მმართველობის უმაღლესი ორგანოების იმ აქტების პირების დამოწმება, რაზეც მოქალაქეთა პირად უფლებებსა და ინტერესებს აკრებდა, აგრეთვე უცხო ენაზე დაწერილი დოკუმენტების პირების დამოწმება შეიძლება მხოლოდ პირველ სახელმწიფო სანოტარო კანტორებში.

თუ ნამდვილობა იმ დოკუმენტისა, რომლის პირიც წარმოადგენდა დასამოწმებლად, ეჭვს იწვევს, სახელმწიფო ნოტარიუსს ან მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო-სამეურნეო ალმასრულებელი კომიტეტის თანამდებობის პირს, რომელიც სანოტარო მოქმედებას ასრულებს, უფლება აქვს ან დაამოწმოს დოკუმენტი და გაგზავნოს იგი საქსპერტიზოდ.

მოქალაქეთა მიერ გაცემული დოკუმენტის პირის სისწორე დამოწმდება იმ შემთხვევაში, თუ დოკუმენტზე ხელმოწერის სინამდვილეს ამოწმებს სანოტარო ორგანო ან ის ორგანიზაცია, სადაც მოქალაქე მუშაობს ან სწავლობს, იმ სახლის სახელმძღვანელო, სადაც იგი ცხოვრობს, ან იმ სტაციონარული სამკურნალო დაწესებულების ადმინისტრაცია, სადაც იგი მკურნალობს!

ანაწერების სისწორე შეიძლება დამოწმდეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ დოკუმენტი, რომლიდანაც კეთდება ამო-

წერი, შეესება რამდენიმე ცალკეულ, ერთმანეთთან დაუკავშირებელ საკითხებს. ამონაწერი უნდა შეიცავდეს განსაზღვრულ საკითხზე დოკუმენტის ნაწილის სრულ ტექსტს.

მუხლი 64. დოკუმენტის პირისაგან შესრულებული პირის სისწორის დამოწმება

დოკუმენტის პირისაგან შესრულებული პირის სისწორე სახელმწიფო ნოტარიუსმა შეიძლება დაამოწმოს იმ პირობით, თუ პირის სისწორე დამოწმებულია სანოტარო წესით ან თუ დოკუმენტის პირი გაცემულია იმ სახელმწიფო დაწესებულების, საწარმოს, ორგანიზაციის მიერ, რომელმაც შეადგინა დოკუმენტის დედანი.

მუხლი 65. ხელმოწერის ნამდვილობის დამოწმება

სახელმწიფო ნოტარიუსი ან მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო-სამეურნეო ალმასრულებელი კომიტეტის ის თანამდებობის პირი, რომელიც ასრულებს სანოტარო მოქმედებას, ამოწმებს იმ დოკუმენტზე ხელმოწერის ნამდვილობას, რომლის შინაარსი კანონს არ ეწინააღმდეგება და რომლის შინაარსსაც არ აქვს გარიგების ხასიათი.

ხელმოწერის ნამდვილობის დამოწმება არ აღსატურებს დოკუმენტში გადმოცემულ ფაქტებს, არამედ აღსატურებს მხოლოდ გარკვეული პირის ხელმოწერას.

გარიგებაზე შეიძლება დამოწმდეს იმ პირის ხელმოწერის ნამდვილობა, რომელმაც ხელი მოაწერა ისეთი სხვა პირის ნაცვლად, რომელსაც ფიზიკური ნაკლის, ავადმყოფობის ან სხვა საბატო მიზეზის გამო არ შეეძლო ხელის მოწერა.

მუხლი 66. თარგმანის სისწორის დამოწმება

სახელმწიფო ნოტარიუსი ამოწმებს დოკუმენტის ერთი ენი-
დან მეორეზე თარგმანის სისწორეს იმ პირობით, თუ მან იცის
ორივე ენა.

თუ სახელმწიფო ნოტარიუსმა არ იცის შესაბამისი ენა,
დოკუმენტის თარგმანი შეიძლება შესრულებულ იქნეს მისთვის
კნობილი მთარგმნელის მიერ, რომლის ხელმოწერის ნამდვი-
ლობას ამოწმებს სახელმწიფო ნოტარიუსი.

თ ა ვ ი V I I I

ვაჰაჰაჰის დაღასუჰაჰა

მუხლის 67. მოქალაქის ცოცხლად ყოფნის ფაქტის დადას-
ტურება

სახელმწიფო სანოტარო კანტორა და მშრომელთა დებუტა-
ეების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოს აღმასრულებელი
ომიტეტის ის თანამდებობის პირი, რომელიც ასრულებს სა-
ოტარო მოქმედებას, ადასტურებენ მოქალაქის ცოცხლად ყო-
ფნის ფაქტს და ამის შესახებ დაინტერესებულ პირებს მისცე-
ენ მოწმობა.

არასრულწლოვანის ცოცხლად ყოფნის ფაქტი დასტურდე-
ა მისი კანონიერი წარმომადგენლების (მშობლების, მშვილებ-
ების, მეურვის ან მზრუნველის) თხოვნით.

მუხლი 68. მოქალაქის განსაზღვრულ ადგილას ყოფნის
ფაქტის დადასტურება

სახელმწიფო სანოტარო კანტორა ან მშრომელთა დებუტა-
ების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოს აღმასრულებელი

კომიტეტის თანამდებობის პირი, რომელიც ასრულებს საანოტა-
რო მოქმედებას, მოქალაქას თხოვნით ადასტურებს განაზღ-
ვრულ ადგილას მისი ყოფნის ფაქტს და ამის შესახებ გას-
ცემს მოწმობას.

არასრულწლოვანის განსაზღვრულ ადგილას ყოფნის ფაქტი
დასტურდება მისი კანონიერი წარმომადგენლების (მშობლე-
ბის, მშვილებლების, მეურვის ან მზრუნველის) თხოვნით.

მუხლი 69. ფოტოსურათზე გამოსახულ პირთან მოქალაქის
იგივეობის დადასტურება

სახელმწიფო სანოტარო კანტორები ადასტურებენ ფოტო-
სურათზე გამოსახულ პირთან მოქალაქის იგივეობას და ამის
შესახებ გასცემენ მოწმობას.

მუხლი 70. დოკუმენტის წარდგენის დროის დადასტურება
სახელმწიფო სანოტარო კანტორები ადასტურებენ დოკუ-
მენტის წარდგენის დროს და ამის შესახებ გასცემენ მოწმობას.

თ ა ვ ი I X

მოქალაქეთა და ორგანიზაციათა განაცხადების

გადაცემა სხვა მოქალაქეებისა და

ორგანიზაციებისათვის

მუხლი 71. მოქალაქეთა და ორგანიზაციათა განაცხადების
გადაცემა სხვა მოქალაქეებისა და ორგანიზა-
ციებისათვის

სახელმწიფო სანოტარო კანტორები და მშრომელთა დებუ-
ტების საქალაქო, სადაბო და სასოფლო საბჭოების აღმასრუ-

კლებელი კომიტეტების ის თანამდებობის პირები, რომლებიც ასრულებენ სანოტარო მოქმედებას, მოქალაქეებისაგან, სახელმწიფო დაწესებულებების, საწარმოების, ორგანიზაციების, კოლმეურნეობებისა და სხვა კოოპერაციული და საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისაგან იღებენ განცხადებებს სხვა მოქალაქეების, სახელმწიფო დაწესებულებების, საწარმოების, ორგანიზაციების, კოლმეურნეობებისა და სხვა კოოპერაციული და საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისათვის გადასაცემად. განცხადებები გაიგზავნება ფოსტით, ჩაბარების შეტყობინებით ან გადაეცემა უშუალოდ აღრესატს ხელწერილის ქვეშ.

განცხადების შემტან პირს, მისი თხოვნით, მიეცემა მოწმობა განცხადების გადაცემის შესახებ.

თ ა ვ ი X

ფულისა და ფასიანი ძალადღვის დამოუკიდებელი მიღება

მუხლი 72. ფულისა და ფასიანი ძალადღების დეპოზიტში მიღება

საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 183-ე მუხლით გათვალისწინებულ შემთხვევებში სახელმწიფო სანოტარო კანტორა მოვალისაგან სანოტარო კანტორის დეპოზიტში მიიღებს ფულს და ფასიან ძალადღებს კრედიტორისათვის გადასაცემად.

სახელმწიფო სანოტარო კანტორა ფულისა და ფასიანი ძალადღების მიღების შესახებ აცნობებს კრედიტორს და მისი თხოვნით გასცემს ამ თანხებსა და ძალადღებს.

ფულს ან ფასიან ძალადღებს სახელმწიფო სანოტარო კან-

ტორა დეპოზიტში მიიღებს ვალდებულების შესრულების აღადგენის მიხედვით.

მუხლი 73. დეპოზიტში მიღებული ფულისა და ფასიანი ძალადღების დაბრუნება

ფულისა და ფასიანი ძალადღების იმ პირისათვის დაბრუნება, რომელმაც ისინი დეპოზიტში შეიტანა (დეპოზიტორი), შეიძლება მხოლოდ იმ პირის წერილობითი თანხმობით, რომლის სასარგებლოდაც შეიტანეს ფული ან ფასიანი ძალადღი (კრედიტორი), ან სასამართლოს დადგენილებით.

თ ა ვ ი XI

სააღსრულებო წარწერაჲს გაათავა

მუხლი 74. ფულის გადახდევინება და მოკალისაგან ქონუნების გამოთხოვა

ფულის გადასახდევინებლად ან მოკალისაგან ქონების გამოთხოვად სახელმწიფო ნოტარიუსი დოკუმენტზე აკეთებს სააღსრულებო წარწერას, რომელიც აღსატურებს დაეალიანუნებას.

იმ დოკუმენტების ნუსხას, რომელთა მიხედვით დაეალიანუნებას უდავო წესით, სააღსრულებო წარწერის საფუძველზე, გადახდევინებენ, ადგენს სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონმდებლობა.

მუხლი 75. სააღსრულებო წარწერის ვაკეთების პირობები სააღსრულებო წარწერა გაკეთდება:

1) თუ წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით უდავოა და-

ვლიანება ან მოვალის ანუ პასუხისმგებლობა გადასხდევინების წინაშე;

2) თუ სარჩელზე უფლების წარმოშობის დღიდან გასულია არა უმეტეს სამი წლისა, ანუ სხეულში დაწესებულებათა, საწარმოთა და ორგანიზაციათა, კოლმეურნეობათა და სხვა კოოპერაციულ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა შორის ურთიერთობათა გამო — ან უმეტეს ერთი წლისა.

თუ იმ მოთხოვნების შემთხვევაში, რომელზედაც გაცემულ უნდა იქნეს სააღსრულებო წარწერა, კანონით ხანდაზმულობის სხვა ვადებია დაწესებული, სააღსრულებო წარწერა გაიცემა ამ ვადის ფარგლებში.

მუხლი 76. სააღსრულებო წარწერის შინაარსი

სააღსრულებო წარწერაში უნდა აღინიშნოს:

- 1) სააღსრულებო წარწერის შემსრულებელი პირის თანამდებობა, გვარი და ინიციალები;
- 2) გადასხდევინებელი სახელწოდება და მისამართი;
- 3) მოვალის სახელწოდება და მისამართი;
- 4) გადასხდევინების გზა;
- 5) გადასახდელი თანხა ან დასაბრუნებელი სავანები, აგრეთვე კუთვნილი საურავი ან პროცენტი;
- 6) გადასხდევინებელი პირი გადასხდელი ან მოვალის მიერ გადასახდელი სახელწოდება ან თანხები;
- 7) სააღსრულებო წარწერის შესრულების თარიღი (წელი, თვე, რიცხვი);
- 8) სანოტარო რეგისტრის სააღსრულებო წარწერის გატარების ნომერი;
- 9) სააღსრულებო წარწერის შემსრულებელი თანამდებო-

ბის პირის ხელმოწერა და სახელმწიფო სანოტარო კანტორის ბეჭედი.

მუხლი 77. სააღსრულებო წარწერით გადასხდევინების წესი
სააღსრულებო წარწერით გადასხდევინება ხდება იმ წესით, რაც დადგენილია საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსით სასამართლოს გადაწყვეტილების აღსრულებისათვის.

მუხლი 78. სააღსრულებო წარწერის წარდგენის ვადა

თუ გადასხდევინებელი ან მოვალე მოქალაქეა, სააღსრულებო წარწერა, იძულებითი აღსრულებისათვის შეიძლება წარდგენილ იქნეს სამი წლის განმავლობაში მისი შესრულების დღიდან, ხოლო ყველა დანარჩენ მოთხოვნებზე — ერთი წლის განმავლობაში, თუ კანონმდებლობით სხვა ვადები არ არის დადგენილი.

თ ა ვ ი XII

თამაშაშვის პროცესი, ჩემის წარდგენა გასანადგურებლად და ჩემი გაუნადგურებლობის დასადასტურება

მუხლი 79. თამაშაშვის პროცესი

სახელმწიფო სანოტარო კანტორები ასრულებენ თამაშაშვის პროცესტს მისი გაუნადგურებლობას, გასანადგურებლად მისი მიუღებლობის ან დაუთარიდებელი აქტების გამო, გასაცემი და კერძო თამაშაშვის დებულების შესაბამისად.

მუხლი 50. ჩეკის მიღება განაღდებულად და ჩეკის გაუნაღდებლობის დადასტურება

სახელმწიფო სანოტარო კანტორა გადამხდელის ადგილსამყოფელის მიხედვით განაღდებულად იღებს ჩეკებს, რომლებიც წარდგენილია მათი გადაცემიდან ათი დღის შემდეგ, ხოლო უცხოეთის ჩეკებს — ექვსი თვის გასვლის შემდეგ, მაგრამ არაუგვიანეს ამ ვადის მომდევნო დღის 12 საათისა.

ჩეკის გაუნაღდებლობის შემთხვევაში სახელმწიფო ნოტარიუსი ჩეკის გაუნაღდებლობას აღასტურებს ჩეკზე წარწერით, დადგენილი ფორმის მიხედვით, და ამის შესახებ აღნიშნავს რეესტრში. ჩეკზე წარწერის გაკეთებასთან ერთად სახელმწიფო ნოტარიუსი ჩეკის გამკვამს აცნობებს ბანკის მიერ ჩეკის გაუნაღდებლობისა და მასზე წარწერის გაკეთების შესახებ.

ჩეკის გამკვამის თხოვნით სახელმწიფო ნოტარიუსი ჩეკის გაუნაღდებლობის შემთხვევაში შეასრულებს სააღსრულებო წარწერას.

თ ა ვ ი X III

საზღვაო კრთმაცემი

მუხლი 81. განცხადება საზღვაო პროტესტის შესახებ

სახელმწიფო ნოტარიუსი მიიღებს გემის კაპიტანის წერილობით განცხადებას იმ შემთხვევის შესახებ, რომელიც მოხდა ნაოსნობის ან ნავსადგურში დგომის დროს და რომელიც შესაძლოა გახდეს გემის მფლობელისათვის ქონებრივი მოთხოვნის წარდგენის საფუძველი.

განცხადება საზღვაო პროტესტის შესახებ შეტანილი უნდა იქნეს საქართველოს სსრ ნავსადგურში, სახელმწიფო სანოტარო კანტორაში სსრ კავშირის სავაჭრო ნაოსნობის კოდექსის 288-ე და 289-ე მუხლებით დადგენილ ვადაში.

საზღვაო პროტესტის შესახებ განცხადებაში გადმოცემული გარემოებების დასადასტურებლად სახელმწიფო ნოტარიუსს სსრ კავშირის სავაჭრო ნაოსნობის კოდექსის 290-ე მუხლით დადგენილ ვადაში გასაცნობად უნდა წარუდგინონ გემის მფლობელი და გადასცენ გემის კაპიტანის მიერ დამოწმებული ამონაწერი გემის მფლობელიდან.

მუხლი 82. აქტი საზღვაო პროტესტის შესახებ

კაპიტანის განცხადების, გემის მფლობელის მონაცემების, აგრეთვე თვით კაპიტანის და, შეძლებისდაგვარად, გემის მეთაურთა შემადგენლობიდან არანაკლებ ორი მოწმისა და გემის კომანდიდან ორი მოწმის გამოკითხვის საფუძველზე ნოტარიუსი შეადგენს აქტს საზღვაო პროტესტის შესახებ ორ ცალად, რომელთაგან ერთი მიეცემა გემის კაპიტანს ან რწმუნებულს, ხოლო მეორე რჩება სანოტარო კანტორის საქმეებში.

თ ა ვ ი X IV

დოკუმენტების მიღება შესანახად

მუხლი 83. დოკუმენტების მიღება შესანახად

სახელმწიფო სანოტარო კანტორები და მშრომელთა დებუტატების საქალაქო, სადაბო, სასოფლო საბჭოების აღმასრულებელი კომიტეტები შესანახად იღებენ დოკუმენტებს აღწე-

რის მიხედვით, რის შესახებ იმ პირს, რომელმაც დოკუმენტი
ბი შესანახად ჩააბარა, ეძღვევა მოწმობა და აღწერის ცალი.
შესანახად მიღებული დოკუმენტები დაუბრუნდება შესანა-
ხად მათ ჩამბარებელ პირს ან კანონიერ რწმუნებულს მოწმო-
ბის და აღწერის ცალის ან სასამართლოს დადგენილების წარ-
დგენისას.

თ ა ვ ი X V

მთავარი პუნქტების უზრუნველყოფა

მუხლი 84. მტკიცებულებათა უზრუნველყოფა

დაინტერესებულ პირთა თხოვნით სახელმწიფო სანოტარი
კანტორა ახდენს იმ მტკიცებულებათა უზრუნველყოფას, რომ-
ლებიც საჭიროა სასამართლო ან ადმინისტრაციულ ორგანო-
ებში საქმის აღძვრის შემთხვევაში, თუ არსებობს იმის საფუძ-
ველი, რომ შემდეგში მტკიცებულებათა წარდგენა შეუძლებე-
ლი ან ძნელი გახდება.

მტკიცებულებათა უზრუნველყოფის წესით სახელმწიფო
ნოტარიუსი დაჰკითხავს მოწმეებს, დაათვალიერებს წერილო-
ბით და ნივთიერ მტკიცებულებებს, ნიშნავს ექსპერტიზას.

სახელმწიფო სანოტარო კანტორა არ უზრუნველყოფს
მტკიცებულებებს იმ საქმეებზე, რომლებიც სახელმწიფო სა-
ნოტარო კანტორისადმი დაინტერესებულ პირების მიმართვის
მომენტში საბჭოთა სასამართლოს ან ადმინისტრაციული ორ-
განოების წარმოგებაში.

60

მუხლი 85. მტკიცებულებათა უზრუნველყოფის წესი

მტკიცებულებათა უზრუნველყოფისათვის დაკავშირებული
მოქმედების შესრულებისას სახელმწიფო ნოტარიუსი ხელ-
მძღვანელობს საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის სა-
პროცესო კოდექსის შესაბამისი წესებით.

მეორე მხარეს და დაინტერესებულ პირებს სახელმწიფო
ნოტარიუსი აცნობებს მტკიცებულებათა უზრუნველყოფის
აღვლისა და დროის შესახებ, მაგრამ მათი გამოუცხადებლობა
არ დააბრკოლებს მოქმედების შესრულებას მტკიცებულებათა
უზრუნველსაყოფად.

მტკიცებულებათა უზრუნველყოფა მეორე მხარისა და და-
ინტერესებულ პირებისათვის შეუტყობინებლად შეიძლება
მხოლოდ გადაუდებელ შემთხვევებში ან ისეთ შემთხვევებში,
როდესაც შეუძლებელია იმის გამოჩვენება, თუ შემდგომში ვინ
მიიღებს მონაწილეობას საქმეში.

გამოწვეული მოწმის ან ექსპერტის გამოუცხადებლობის
შემთხვევაში სახელმწიფო ნოტარიუსი აცნობებს ამის შესახებ
სახალხო სასამართლოს მოწმის ან ექსპერტის საცხოვრებელი
ადგილის მიხედვით, საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამარ-
თლის საპროცესო კოდექსის 64-ე და 81-ე მუხლებით გათვა-
ლისწინებული ზომების მისაღებად.

სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ კანონმდებლობის
გამოყენება უცხოელთა და მოქალაქეობის
არაქონე პირთა მიმართ. უცხოეთის სახელმწიფოთა
კანონმდებლობის გამოყენება, საერთაშორისო
ხელშეკრულებანი და შეთანხმებანი

მუხლი 86. სანოტარო მოქმედება უცხოელებისა და მოქალაქეობის არამქონე პირებისათვის, უცხოეთის საწარმოებისა და ორგანიზაციებისათვის

სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ სსრ კავშირის კანონის შესაბამისად უცხოელ მოქალაქეებსა და მოქალაქეობის არმქონე პირებს აქვთ საბჭოთა მოქალაქეებთან თანაბარი უფლება მიმართონ საქართველოს სსრ სახელმწიფო სანოტარო კანტარებს, აგრეთვე სანოტარო მოქმედების შემსრულებელ სხვა ორგანოებს.

უცხოეთის საწარმოებსა და ორგანიზაციებს უფლება აქვთ მიმართონ საქართველოს სსრ სანოტარო კანტარებსა და სსრ კავშირის საკონსულტაციო დაწესებულებებს.

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს შეუძლია დაუწესოს საბჭოთა უზღუდვები იმ სახელმწიფოთა მოქალაქეებს, საწარმოებსა და ორგანიზაციებს, სადაც დაშვებულია საბჭოთა მოქალაქეების, დაწესებულებების, საწარმოებისა და ორგანიზაციებისათვის ნოტარიატის ორგანოებში მიმართვის უფლებების სპეციალური შეზღუდვები.

მუხლი 87. უცხოეთის სამართლის გამოყენება

სახელმწიფო ნოტარიუსები სსრ კავშირის, საქართველოს სსრ კანონმდებლობის, იმ საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და შეთანხმებების შესაბამისად, რომელშიც მონაწილეობენ სსრ კავშირი ან საქართველოს სსრ, იყენებენ უცხოეთის სამართლის ნორმებს.

სახელმწიფო ნოტარიუსები იღებენ უცხოეთის სამართლის მოთხოვნების შესაბამისად შედგენილ დოკუმენტებს, აგრეთვე ასრულებენ დამატებითურებულ წარწერებს უცხოეთის კანონმდებლობით გათვალისწინებული ფორმით, თუ ეს არ ეწინააღმდეგება საბჭოთა წყობილების საფუძვლებს.

მუხლი 88. სამკვიდრო ქონების დაცვისა და შემკვიდროების უფლების მოწმობის გაცემისას საბჭოთა სამართლის გამოყენება. რწმუნებულებანი საზღვარგარეთ მოქმედების შესასრულებლად

უცხოელი მოქალაქის გარდაცვალების შემდეგ საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე დარჩენილი ქონების ან საბჭოთა მოქალაქის გარდაცვალების შემდეგ უცხოელი მოქალაქის კუთვნილი ქონების დაცვასთან, აგრეთვე ასეთ ქონებაზე მემკვიდრეობის უფლების მოწმობის გაცემასთან დაკავშირებული მოქმედება ხორციელდება სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონმდებლობის შესაბამისად.

სახელმწიფო ნოტარიუსის მიერ დაღასტურებული რწმუნებულება, რომელიც განკუთვნილია საზღვარგარეთ მოქმედების შესასრულებლად და არ შეიცავს მითითებებს მისი მოქმედების ვადის შესახებ, ინარჩუნებს ძალას რწმუნებულების გამტარების მიერ მის გაუქმებამდე.

მუხლი 88. საზღვარგარეთ შედგენილი დოკუმენტების მი-
დება საქართველოს სსრ სახელმწიფო სანოტა-
რო კანტორის მიერ

საზღვარგარეთ უცხოეთის ხელისუფალთა მონაწილეობით
შედგენილ ან მათგან გამოსულ დოკუმენტებს საქართველოს
სსრ სახელმწიფო სანოტარო კანტორები იღებენ იმ პირობით,
რუ ისინი ლეგალიზებულია სსრ კავშირის სავაჭრო საქმეთა
კამინისტროს ორგანოების მიერ.

საქართველოს სსრ სახელმწიფო სანოტარო კანტორები ას-
ეთ დოკუმენტებს ლეგალიზაციის გარეშე იღებენ იმ შემთხვე-
ვაში, როცა ეს გათვალისწინებულია სსრ კავშირის, საქართვე-
ლოს სსრ კანონმდებლობით, იმ საერთაშორისო ხელშეკრულე-
ბებითა და შეთანხმებებით, რომელშიც მონაწილეობენ სსრ კა-
ვშირი ან საქართველოს სსრ.

მუხლი 90. უცხოეთის იუსტიციის ორგანოების დავალება-
თა შესრულება და საქართველოს სსრ სახელ-
მწიფო სანოტარო კანტორების მიმართვა დავა-
ლებით უცხოეთის იუსტიციის ორგანოებისადმი

საქართველოს სსრ სახელმწიფო სანოტარო კანტორები ას-
რულებენ დადგენილი წესით უცხოეთის იუსტიციის ორგანო-
ებისაგან მიღებულ დავალებებს ცალკეულ სანოტარო მოქმე-
დებათა შესრულების შესახებ, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა:

- 1) დავალების შესრულება ეწინააღმდეგება სსრ კავშირის
სუვერენიტეტს ან ემუქრება სსრ კავშირის უშიშროებას;
- 2) დავალების შესრულება არ შედის საქართველოს სსრ სა-
ხელმწიფო სანოტარო კანტორების კომპეტენციაში.

უცხოეთის იუსტიციის ორგანოებს დავალებანი ცალკე-
ული სანოტარო მოქმედების შესრულების შესახებ სრულდება
საბჭოთა კანონმდებლობის საფუძველზე.

საქართველოს სსრ სახელმწიფო სანოტარო კანტორებს შე-
უძლიათ უცხოეთის იუსტიციის ორგანოებს მიმართონ დავალებ-
ით ცალკეულ სანოტარო მოქმედებათა შესრულების შესახებ.
უცხოეთის იუსტიციის ორგანოებთან საქართველოს სსრ
სახელმწიფო სანოტარო კანტორების ურთიერთობის წესს გან-
საზღვრავენ სსრ კავშირის, საქართველოს სსრ კანონმდებლობა,
საერთაშორისო ხელშეკრულებანი და შეთანხმებანი, რომლებ-
შიც მონაწილეობენ სსრ კავშირი ან საქართველოს სსრ.

მუხლი 91. უცხოეთის სახელმწიფოთა ორგანოებში საქმის
წარმოებისათვის საქირო მტკიცებულებათა უზ-
რუნველყოფა

საქართველოს სსრ სახელმწიფო სანოტარო კანტორები უზ-
რუნველყოფენ მტკიცებულებებს, რომლებიც საქიროა საქმის
წარმოებისათვის უცხოეთის სახელმწიფოთა ორგანოებში.

მუხლი 92. საერთაშორისო ხელშეკრულებანი და შეთანხმე-
ბანი

სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ სსრ კავშირის კანონის
შესაბამისად, თუ იმ საერთაშორისო ხელშეკრულებით ან შე-
თანხმებით დადგენილი სანოტარო მოქმედების წესები, რომ-
ლებშიც მონაწილეობენ სსრ კავშირი ან საქართველოს სსრ,
განსხვავდება იმ წესებისაგან, რომლებსაც შეიცავს სსრ კავში-
რის ან საქართველოს სსრ კანონმდებლობა, მაშინ სანოტარო

მოქმედების შესრულების დროს იყენებენ საერთაშორისო ხელშეკრულებით ან შეთანხმებით დადგენილ წესებს. თუ საერთაშორისო ხელშეკრულება ან შეთანხმება, რომელიც მონაწილეობენ სსრ კავშირი ან საქართველოს სსრ, სსრ კავშირის სახელმწიფო სანოტარო კანტორების კომპეტენციას ექვემდებარება ისეთი სანოტარო მოქმედების შესრულებას, რომელიც არ ითვალისწინებს სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონმდებლობა, საქართველოს სსრ სახელმწიფო სანოტარო კანტორები ან სანოტარო მოქმედებას შესრულებენ სსრ კავშირის იუსტიციის სამინისტროს მიერ დადგენილი წესების მიხედვით.

თუ საერთაშორისო ხელშეკრულებით ან შეთანხმებით, რომელიც მონაწილეობენ სსრ კავშირი ან საქართველოს სსრ, ეთვალისწინებულა ისეთი სანოტარო მოქმედება, რომელიც სსრ კავშირე რესპუბლიკების კანონმდებლობის შესაბამისად შეასრულება შესრულონ რამდენიმე მოკავშირე რესპუბლიკის სახელმწიფო სანოტარო კანტორებმა. ან, თუ მოკავშირე რესპუბლიკების კანონმდებლობა არ განსაზღვრავს კომპეტენციას სახელმწიფო სანოტარო კანტორას, სსრ კავშირის იუსტიციის სამინისტრო ადგენს, თუ რომელმა სახელმწიფო სანოტარო კანტორამ უნდა შესრულოს და რომელ მოკავშირე რესპუბლიკაში უნდა შესრულდეს აღნიშნული სანოტარო მოქმედება.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ბ. ძოწენიძე

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კაკაძეძე

თბილისი, 1974 წლის 27 დეკემბერი.

შინაგარე

გვ. 33.

დადგენილება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსი „სახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ“ საქართველოს სსრ კანონის სამოქმედოდ შემოღების თაობაზე 3

ხოვადი დებულებანი . . . . . კარი I 1—12 5

სანოტარო მოქმედება, რომელსაც ასრულებენ სახელმწიფო სანოტარო კანტორები და სხვა ორგანოები . . . . . კარი II 13—16 13

სანოტარო მოქმედების შესრულების წესები . . . . . კარი III 17—85 20

თაკი I. ძირითადი დებულებანი . . . . . 17—34 20

თაკი II. გარიგებათა დადასტურება . . . . . 35—45 33

თაკი III. ზომების მიღება სამკვიდრო ქონების დაცვისათვის . . . . . 46—52 39

თაკი IV. მემკვიდრეობის უფლების მოწმობის გაცემა . . . . . 53—58 44

თაკი V. შეუღლება საერთო ქონებაში წილზე საკუთრების უფლების მოწმობის გაცემა . . . . . 59—60 47

თაკი VI. ყადაღა საცხოვრებელი სახლის გასხვიებაზე . . . . . 61—62 48

თაკი VII. დოკუმენტის პირის და დოკუმენტიდან ამონაწერების დედანთან სისწორის, ხელმოწერის სინამდვილისა და თარგმანის სისწორის დამოწმება . . . . . 63—66 49

67 — 70	52
71	53
72 — 73	54
74 — 78	55
79 — 80	57
81 — 82	58
83	59
84 — 85	60
86 — 92	62

თ ა ვ ი VIII. ფაქტების დადასტურება	
თ ა ვ ი IX. მოქალაქეთა და ორგანიზაციათა განცხადებების გადაცემა სხვა მოქალაქეებისა და ორგანიზაციებისათვის	
თ ა ვ ი X. ფულისა და ფასიანი ქაღალდების დეპოზიტში მიღება	
თ ა ვ ი XI. სააღსრულებო წარწერების გაკეთება	
თ ა ვ ი XII. თამბაქუის პროტესტი, ჩეკის წარდგენა გასანაღებლად და ჩეკის გაუნაღებლობის დადასტურება	
თ ა ვ ი XIII. სოზვოო პროტესტები	
თ ა ვ ი XIV. დოკუმენტების მიღება შესანახად	
თ ა ვ ი XV. მტკიცებულებათა უზრუნველყოფა	
კ ა რ ი IV	
ახელმწიფო ნოტარიატის შესახებ კანონმდებლობის გამოყენება უცხოელთა და მოქალაქეობის არმქონე პირთა მიმართ. უცხოეთის სახელმწიფოთა კანონმდებლობის გამოყენება, საერთაშორისო ხელშეკრულებანი და შეთანხმებანი	

З А К О Н
ГРУЗИНСКОЙ СОВЕТСКОЙ
СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЙ РЕСПУБЛИКИ
О ГОСУДАРСТВЕННОМ НОТАРИАТЕ